

Kadernota 2024 raadsbevoegdheid V6 23-05-2023

INHOUD

Inleiding	3
Financieel overzicht.....	6
Programma 1. Een sociale en vitale gemeente.....	12
1A. Inwoners en bestuur	12
1B. Samenleven.....	14
1C. Een veilige gemeente.....	19
1D. Kerngericht en ondersteunend.....	20
Wat gaat het kosten	21
Programma 2. Een aantrekkelijke gemeente	27
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	27
2B. Economische vitaliteit.....	29
2C. Een bereikbare gemeente.....	30
Wat gaat het kosten	33
Programma 3. Een leefbare gemeente	37
3A. Wonen en leefomgeving.....	37
3B. Duurzaamheid en milieu.....	44
3C. Beheer en onderhoud.....	49
Wat gaat het kosten	50
Programma 4. Een financieel gezonde gemeente	57
Wat gaat het kosten	60
BIJLAGE 1: Overzicht mutaties investeringskredieten	63
BIJLAGE 2: Stand reserves en voorzieningen	66
BIJLAGE 3: Verloop begrotingssaldo vanaf vaststelling begroting 2023	67
Financiële uitgangspunten kadernota	68

INLEIDING

Inleiding

Voor u ligt de kadernota van de gemeente Bergen voor het jaar 2024. Een document waarin u als gemeenteraad én het college van burgemeester en wethouders richting geven aan wat voor de gemeente Bergen, haar inwoners en ondernemers de belangrijkste speerpunten zijn voor het jaar 2024. Met deze kadernota zetten we onze voornemens uit het raadsbreed akkoord uit 2022 verder om in concrete doelen voor het jaar 2024 en verder. Bij die uitwerking staat voor ons draagvlak bij en het vertrouwen van de inwoners centraal. Het proces waarlangs we onze doelen voor inwoners willen waarmaken, is voor ons als gemeenteraad en college evenzo belangrijk als de doelen zelf. Kerndoelstelling van deze raadsperiode is immers het laten toenemen van het vertrouwen in het openbaar bestuur, het realiseren van eerder voorgenomen plannen en eventuele nieuwe plannen voorzien van het noodzakelijke maatschappelijke draagvlak, alvorens tot actie over te gaan.

Met deze basishouding in het achterhoofd, treft u in de navolgende hoofdstukken dus onze ambities voor 2024 en daarna aan. We werken gestaag door aan een sociaal betrokken samenleving met fysiek- en mentaal zo gezond mogelijke inwoners. Onze jeugd heeft daarbij extra de aandacht. Hun welzijn staat voor ons, na een lastige coronaperiode, voorop. Ook werken door aan het vergroten van het veiligheidsgevoel in de kernen. Daarnaast willen we een aantrekkelijke gemeente blijven om in te leven, te werken en te bezoeken, dus ook daar investeren we in. We verhullen onze trots op de schoonheid van onze dorpen en natuur niet. We gaan met de betrokken instellingen en ondernemers het cultureel aanbod en onze recreatieve- en toeristische voorzieningen versterken waar dat nodig is.

Ook gaan we het aanbod woningen vergroten door meer huizen te bouwen. Huizen voor verschillende doelgroepen. De uitwerking van de woon-, en woonzorgvisie zijn daar leidend bij. Daarnaast is ook een nieuw perspectief op onze mobiliteit wenselijk. Met een mobiliteitsvisie gaan we werken aan antwoorden op de vraag hoe we de dorpen, het strand en de daar actieve bedrijven ook in de toekomst bereikbaar houden. De natuur- en milieu regelgeving zijn voor zowel onze bouw- als verkeersambities gegeven kaders waarbinnen we projecten waar willen gaan maken. En als het om natuur en milieu gaat nemen we geen afwachtende houding aan. Met gericht beleid bevorderen we ook in 2024 een gezonde leefomgeving voor onze inwoners en ondernemingen, dringen we CO2 emissies terug en bouwen we door aan een circulair ingerichte economie.

Om deze ambities waar te maken is een stevig financieel fundament onder de gemeentefinanciën onontkoombaar. Goed met elkaar vast te stellen is het daarom dat de gemeente Bergen vooralsnog financieel gezond is. Het meerjarenperspectief is, gezien het uitblijven van helderheid vanuit de Rijksoverheid over haar structurele afdrachten aan individuele gemeenten, ongewis. Dat maakt dat we als Raad en college voorzichtig moeten zijn met het aangaan van grote structurele verplichtingen. We gaan ervan uit dat het Rijk ook na 2026 vergelijkbare afdrachten zal gaan doen, maar zekerheid hebben we daaromtrent niet. Door zo scherp en actueel mogelijk te begroten biedt de gemeente inwoners een zo actueel mogelijk beeld en daarmee een zo groot mogelijk grip op de gemeentelijke bestedingspatronen.

Kortom, voor u ligt naar wij menen een gedegen kadernota met haalbare en betaalbare doelen. Als gemeenteraad en college kijken we dan ook erg uit naar het realiseren van deze reële ambities. Dat gaan we doen in nauwe samenwerking met elkaar in de raad, maar vooral in nauwe samenwerking met onze inwoners, instellingen en ondernemingen.

Kadernota 2024

De nu voorliggende kadernota 2024 is conform de geharmoniseerde BUCH P&C cyclus een combinatie van de tussentijdse rapportage 2023 en de Kadernota 2024 waarin ook de structurele effecten vanuit de jaarrekening zijn meegenomen. Dit om zo efficiënt mogelijk een actuele stand van zaken van de financiën aan uw raad te kunnen presenteren.

Het nieuwe begrotingsjaar 2024 is tot op heden structureel sluitend waardoor er vanuit de provincie geen reden is voor eventueel preventief toezicht voor 2024.

Financiële onzekerheden

Op het moment van schrijven van de kadernota is duidelijk dat er nog ontwikkelingen aankomen met effect op de gemeentelijke financiën die op dit moment nog niet kunnen worden gekwantificeerd.

Bestuursopdracht BUCH

Het bestuur van de BUCH werkt momenteel in opdracht van de vier colleges aan de herijking van de aansturing en topstructuur van de Werkorganisatie BUCH. Dit bevindt zich ten tijde van het opmaken van deze kadernota in de eindfase.

De besluitvorming over deze herijking (voorjaar 2023) vormt het kader voor verdere doorontwikkeling en inrichting van de werkorganisatie en daaraan verbonden investeringen.

Ook de uitwerking van collegeprogramma's brengen organisatie- en formatie vraagstukken voor de BUCH werkorganisatie met zich

mee. Beiden kunnen bovendien impact hebben op de werkwijze en inhoud van de jaarcontracten (nieuwe vorm dienstverleningsovereenkomsten). Deze vraagstukken moeten in samenhang worden gezien en afgewogen om tot een robuuste organisatie te komen, die onze en de andere drie gemeenten goed kan bedienen. De (financiële) consequenties voor deze ontwikkelingen zijn nog niet in beeld en zijn nog niet verwerkt in de begroting 2024 van de werkorganisatie BUCH en daarmee ook niet in de kadernota 2024 van de vier BUCH gemeenten. De verwachting is dat dit formeel wordt verwerkt in de 2^e voortgangsrapportage van de werkorganisatie BUCH die in het najaar verschijnt. Het is nog onzeker of dit op tijd is voor begroting 2024 van de BUCH gemeenten.

Invoering omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouwen (Wkb) heeft structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen vervallen, en voor de activiteit bouwen een afname van vergunningplichten en de introductie van de meldingsplicht.

De gemeente moet voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet een besluit nemen en dient de nieuwe legestarieven vast te stellen.

Integraal huisvestingsplan scholen

Gezien de huidige ontwikkelingen in de bouwsector is niet zeker dat de nu opgenomen investeringsbudgetten voldoende zijn.

Parkeergarage Schoorl

In de omgevingsvisie van Schoorl wordt gesproken over een mogelijke parkeergarage.

Ontwikkelingen sociaal domein

Het is nog steeds onduidelijk of vanuit het Rijk voldoende compensatie gegeven gaat worden voor de stijging van de zorgkosten en de effecten van de rijksmaatregelen zoals bijvoorbeeld ombuiging jeugdhulp.

Herijking gemeentefonds

Volgens de huidige planning wordt begin 2025 bekend hoe men verder wil gaan met de herijking van het gemeentefonds vanaf 2026. Van de € 96 nadeel per inwoner voor Bergen is in 2025 € 37,50 doorgevoerd. Voor 2026 en 2027 is in de begroting Bergen vooralsnog rekening gehouden met het doorvoeren van € 15 per jaar.

Gemeentefinanciën 2026 en verder en uitbreiding belastinggebied

Er is nu nog onduidelijkheid over de gemeentefinanciën 2026 en verder en de eventuele uitbreiding van de gemeentelijk belastingen. Zoals bekend dalen de gemeentelijke inkomsten vanuit de algemene uitkering flink met ingang van 2026 en verder. Er is al meerdere keren toegezegd dat er duidelijkheid zou komen over 2026 en verder, echter dat wordt steeds weer doorgeschoven. De laatste toezegging is dat er bij de meicirculaire 2023 meer duidelijkheid wordt gegeven over de jaren 2026 en verder.

FINANCIËEL OVERZICHT

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 23 februari 2023	614 V	3.745 V	4.044 V	54 V	661 N	
Plankosten Harmonielocatie	45 N	0	0	0	0	B&W 21-03-23
Beschoeiingen	0	4 N	7 N	10 N	13 N	Raad 30-03-23
Energietoeslag doelgroep 120%-150% sociaal minimum	160 N	0	0	0	0	Raad 30-03-23
Stand begrotingssaldo na raad 30 maart 2023	409 V	3.742 V	4.038 V	45 V	674 N	
Projectopdracht Visweg/Abdijlaan	10 N	0	0	0	0	B&W 04-04-23
Extra bekostiging lokale omroep RTV80	9 N	9 N	9 N	9 N	9 N	B&W 04-04-23
Uitbesteding juridische dossiers veelprocedeerdere	50 N	0	0	0	0	B&W 18-04-23
Stand begrotingssaldo na raad 20 april	340 V	3.733 V	4.029 V	36 V	683 N	
Kadernota 2024 collegedeel	164 N	69 N	26 N	19 N	4 V	B&W 23-05-23
Mobiliteitsplan	30 N	35 N	0	0	0	Raad 25-05-23
Nota actualisatie grondbeleid (Nag) 2023	35 N	3 N	39 V	110 V	53 V	Raad 25-05-23
Plan van aanpak vitale kernen	46 N	0	0	0	0	Raad 25-05-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 25 mei	64 V	3.626 V	4.042 V	127 V	626 N	
Tijdelijke inrichting Plein Bergen	44 N	0	0	0	0	B&W 06-06-23
Uitbreiding bestuurssecretariaat	17 N	29 N	30 N	31 N	32 N	B&W 12-06-23
Kadernota 2024 raad	489 V	315 V	579 V	382 N	760 N	Raad 29-06-23
Meicirculaire 2023	34 V	223 V	710 V	896 V	814 V	Raad 29-06-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 29 juni	527 V	4.135 V	5.300 V	609 V	605 N	
Project aanpak ondermijning	76 N	0	0	0	0	Raad 06-07-23
Dorpshuis de Schulp	280 N	317 N	350 N	494 N	485 N	Raad 06-07-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 6 juli	171 V	3.818 V	4.950 V	115 V	1.090 N	
1e firap 2023 BUCH	410 N	257 N	218 N	229 N	178 N	Raad 28-09-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 28 september	239 N	3.561 V	4.732 V	114 N	1.269 N	

Overzicht alle financiële mutaties

aut = autonoom, nb = is nieuw beleid, N = nadeel, V = voordeel, I = incidenteel, S = structureel, PO= programmaonderdeel

PO	1 =1.000	korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	1a .1	Uitgaven verbeteren bestuurscultuur en raadsontwikkeling	40 N	40 N	40 N	40 N	40 N	S
aut	1a .2	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3 V	3 V	3 V	3 V	3 V	S
aut	1a .3	Actualisatie berekening reisdocumenten	0	7 N	105 N	110 N	91 N	S
aut	1a .4	Kosten raad- en commissieleden en griffier	97 N	33 N	34 N	35 N	36 N	S
aut	1a .5	Actualiseren verordeningen raad	35 N	0	0	0	0	I
aut	1a .6	Donatie giro 555 slachtoffers aardbeving Turkije en Syrië	30 N	0	0	0	0	I
aut	1a .7	Van 4 naar 3 wethouders	107 V	111 V	116 V	120 V	125 V	S
aut	1a .8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	8 V	8 V	8 V	8 V	8 V	S
aut	1b .1	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	408 N	412 N	411 N	408 N	437 N	S
aut	1b .2	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	91 N	43 N	66 N	166 N	S
aut	1b .3	Indexatie GGD	0	63 N	80 N	95 N	111 N	S
aut	1b .4	Indexatie Zaffier	0	71 N	93 N	113 N	135 N	S
aut	1b .5	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	1b .6	Storting voorziening onderhoud gebouwen	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N	S
aut	1b .7	Opstellen IHP Onderwijs 2024-2028	0	50 N	0	0	0	I
aut	1b .8	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	82 V	98 V	115 V	133 V	151 V	S
aut	1b .9	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	0	0	0	0	0	I
aut	1b .10	Aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs	0	78 N	78 N	78 N	78 N	S
aut	1b .11	Huishoudelijke ondersteuning - Wmo zorg in natura	61 V	209 N	209 N	209 N	209 N	S
aut	1b .12	Wmo - begeleiding Zorg in natura	24 V	72 N	72 N	72 N	72 N	S
aut	1b .13	Jeugdzorg in natura	890 V	700 V	591 V	480 V	489 V	S
aut	1b .14	Basiscapaciteit jeugdzorgplus	60 N	60 N	60 N	60 N	60 N	S
aut	1b .15	Regio taxi	63 V	29 V	9 V	12 N	34 N	S

PO	1 =1.000	korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	1b .16	Wmo Hulpmiddelen	65 N	156 N	159 N	160 N	160 N	S
aut	1b .17	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	276 V	806 V	476 V	27 N	35 N	S
aut	1c .1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	1c .2	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3 V	3 V	3 V	3 V	3 V	S
aut	1c .3	Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord voor dit PO	0	145 N	184 N	221 N	225 N	S
aut	1c .4	Aanpak ondermijning	0	93 N	0	0	0	I
aut	1c .5	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	1 V	1 V	1 V	2 V	2 V	S
aut	1c .6	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0 V	0 V	1 N	6 N	6 N	S
aut	1d .1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	1 N	1 N	1 N	2 N	S
nb	2a .1	Lokale integrale visie Toerisme	0	40 N	0	0	0	I
nb	2a .2	Aanbieden deelfietsen	20 N	0	0	0	0	I
aut	2a .3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	25 N	14 N	21 N	51 N	S
aut	2a .4	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	11 V	12 V	12 V	12 V	12 V	S
aut	2a .5	Indexatie schoonmaakkosten strand	53 N	53 N	53 N	53 N	53 N	S
aut	2a .6	Evaluatie visie Camperduin	0	50 N	0	0	0	S
aut	2a .7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	59 V	91 V	111 V	130 V	149 V	S
aut	2a .8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	2 V	4 N	4 N	4 N	3 N	S
nb	2a .9	Plustaak Bergen 1fte voor cultureel erfgoed 2024 en 2025 (amendement)		107 N	111 N			I
nb	2b .1	Maatwerk per kern voor economische vitaliteit	0	75 N	0	0	0	I
aut	2b .2	Reserve Coronafonds opheffen	7 V	0	0	0	0	S
aut	2b .3	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	2b .4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	0	5 V	5 V	0 V	S
nb	2c .1	Plustaak verkeersbeleid verlengd met 3 jaar t/m 2026 1,5fte schaal 10	0	161 N	167 N	173 N	0	S
nb	2c .2	Voortzetten pilot transferium	50 N	0	0	0	0	I
nb	2c .3	Inzet kustbus tijdens zomermaanden	49 N	55 N	55 N	55 N	55 N	S
aut	2c .4	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S

PO		1 =1.000	korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S					
aut	2c	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	V	13	N	10	N	49	N	78	N	S
nb	3a	.1	Opstellen Omgevingsplannen t/m 2029.	0		145	N	260	N	145	N	170	N	S
nb	3a	.2	Omgevingsprogramma landelijk gebied	0		40	N	20	N	0		0		I
nb	3a	.3	Planvorming Zuurvenspolder	0		20	N	0		0		0		I
nb	3a	.4	Plustaak landelijk gebied structureel 1fte schaal 10 Bergen	0		107	N	111	N	115	N	119	N	S
aut	3a	.5	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3	V	3	V	3	V	3	V	3	V	S
aut	3a	.6	Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord voor dit PO	0		2	N	3	N	4	N	4	N	S
aut	3a	.7	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0		45	V	46	V	47	V	48	V	S
aut	3a	.8	BUCH jaarrekening omgevingswet	78	N	0		0		0		0		S
aut	3a	.9	Budgetaanvraag voorbereiding en projectleiding School Centrum	157	N	0		0		0		0		I
aut	3a	.10	Plankosten Watertoreng gebied	85	N	85	N	0		0		0		I
aut	3a	.11	Bouwleges	55	V	0		0		0		0		I
aut	3a	.12	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	8	N	8	N	8	N	8	N	8	N	S
aut	3a	.13	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	V	0	V	0	V	0	V	3	N	S
aut	3b	.1	Inkomst spuk uitvoering Klimaatakkoord	698	V	704	V	710	V	710	V	710	V	S
nb	3b	.2	Budget energietransitie (spuk klimaatakkoord)	27	N	99	N	80	N	88	N	88	N	S
nb	3b	.3	Budget energietransitie Plusambitie (spuk klimaatakkoord)	96	N	0		0		0		0		I
nb	3b	.4	Budget circulaire economie (spuk klimaatakkoord)	152	N	152	N	152	N	152	N	152	N	S
nb	3b	.5	Budget klimaatadaptatie (spuk klimaatakkoord)	45	N	40	N	50	N	50	N	50	N	S
nb	3b	.6	Budget duurzame bedrijfsvoering (spuk klimaatakkoord)	15	N	15	N	15	N	15	N	15	N	S
aut	3b	.7	Budget naar BUCH voor bestuursopdracht spuk Klimaatakkoord	310	N	306	N	299	N	284	N	269	N	S
aut	3b	.8	Indexatie Omgevingsdienst	0		157	N	169	N	181	N	156	N	S
aut	3b	.9	Actualisatie mutaties afval	0		5	V	33	V	55	V	165	V	S
aut	3b	.10	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0		0	N	0		0		2	V	S
nb	3c	.1	Snippergroen	20	V	20	V	20	V	20	V	20	V	S
nb	3c	.2	Inventariseren illegale tuinuitbreiding	0		100	N	0		0		0		I

PO	1 =1.000	korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	3c .3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	3c .4	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	10 V	10 V	10 V	10 V	S
aut	3c .5	Vertraging oplevering Slotkwartier	43 N	22 N	0	0	0	I
aut	3c .6	Herziening beleidsstukken vastgoed en grond	0	85 N	0	0	0	I
aut	3c .7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	11 N	6 N	1 N	4 V	9 V	S
aut	3c .8	Indexatie budget onderhoud wegen	131 N	131 N	131 N	131 N	131 N	S
aut	3c .9	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	148 V	211 V	4 V	79 N	156 N	S
nb	4 .1	Structurele plustaaak strategisch communicatieadviseur voor participatiebeleid	0	133 N	138 N	143 N	148 N	S
aut	4 .2	Indexatie RHCA	0	17 N	19 N	22 N	24 N	S
aut	4 .3	Stelpost indexatie 2024 en verder	0	550 V	495 V	432 V	360 V	S
aut	4 .4	Stelposten accres 2024	0	900 V	1.600 V	1.600 V	1.600 V	S
aut	4 .5	Inkomsten rente uit schatkistbankieren	300 V	0	0	0	0	S
aut	4 .6	BTW koepelvrijstelling actualisatie	47 N	47 N	48 N	49 N	60 N	S
aut	4 .7	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	452 V	454 V	460 V	467 V	467 V	S
aut	4 .8	Begroting BUCH 2024	468 N	1.055 N	1.410 N	1.788 N	2.097 N	S
aut	4 .9	Nieuw Tij 2023 i.v.m. besluit Castricum	42 N	88 V	90 V	90 V	90 V	S
aut	4 .10	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	68 N	79 N	88 N	90 N	S
nb	4 .11	Parkeerheffing	0	100 V	100 V	100 V	100 V	S
nb	4 .12	Toeristenbelasting	0	77 V	76 V	76 V	76 V	S
nb	4 .13	OZB eigenaren woningen	0	323 V	329 V	336 V	342 V	S
nb	4 .14	OZB Eigenaren niet woningen	0	131 V	134 V	137 V	139 V	S
aut	4 .15	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	5 V	6 V	7 V	8 V	9 V	S
aut	4 .16	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	117 N	181 N	26 N	19 V	7 V	S
nb	4 .17	Forensenbelasting (amendement)		65 V	66 V	67 V	68 V	S
		Totaal	489 V	315 V	579 V	382 N	760 N	

Programma 1
Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Wat willen we bereiken?

De gemeente zijn we met z'n allen. Vanuit dit vertrekpunt bouwen we de komende jaren gezamenlijk aan een sterk fundament van vertrouwen. De gemeente Bergen wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn. Participatie, communicatie en dienstverlening gaan hand in hand. We hanteren de volgende uitgangspunten:

- onze producten en diensten bieden we digitaal aan. Daar waar het nodig is ondersteunen we inwoners en ondernemers om die digitale verwerking mogelijk te maken:
- we gaan voor inclusiviteit, iedereen kan meedoen
- we zijn in gesprek en we communiceren toegankelijk (begrijpelijk), open, tijdig en actueel; zowel online als via de klassieke media die ons ter beschikking staan
- informatie is openbaar en transparant
- we luisteren naar inwoners en ondernemers en betrekken ze zo vroeg mogelijk bij het beleidsproces en initiatieven van buiten en binnen.

We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, begrepen en positief verrast voelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat betreft het luisteren naar en betrekken van onze inwoners en ondernemers is het belangrijk dat het Participatiebeleid wordt toegepast bij alle beleidsvelden. Dit vraagt om verankering van participatie in de organisatie en het bieden van handvatten voor de uitvoering van de participatie. Hiervoor is extra capaciteit

aangevraagd. Dit gaat ook samen met een doordachte communicatieaanpak om het contact met inwoners, organisaties en ondernemers goed te organiseren. Het participatieloket en de participatiekalender zijn ondersteunend aan interne en externe initiatieven.

Voor 2024 ligt het accent op de aansluiting van het Participatiebeleid op de uitwerking van de Omgevingswet die per 1-1-2024 in werking treedt.

Het in contact zijn met inwoners, organisaties en ondernemers vraagt continu aandacht, zowel online als offline. We versterken onze online communicatie. Dat doen wij door actuele en passende informatie aan onze inwoners te geven via de verschillende online kanalen.

In deze tijd van digitalisering wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en reageren op dat wat speelt nog belangrijker. Door meer inzicht te geven in het werk dat de gemeente en het bestuur op zich nemen, stellen we inwoners, organisaties en ondernemers in staat om daar op te reageren. Dit doen we door focus aan te brengen in communicatie. Communicatie gebeurt in samenhang en gericht. Op basis daarvan worden flinke stappen gezet in het gemeentelijk communicatiebeleid en de verdere doorontwikkelingen.

We breiden onze digitale dienstverlening uit met een toename van het aantal e-formulieren, onder andere voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen.

We bieden ondersteuning aan mensen die hulp nodig hebben bij deze digitalisering.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Met de klanttevredenheidsonderzoeken streven we ernaar dat 80% van de inwoners die het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) invult, een waardering van een 7,5 geeft voor het contact met het klantcontactcentrum (KCC) en dat 80% van de klanten een 8 scoort voor het contact met de medewerkers van de balie. We gaan tevens aan de slag met hun tips en opmerkingen. We monitoren de terugbelnotities, waarbij we de afspraak hebben binnen twee werkdagen de klant terug te bellen.

Ons 'imago' meten we af aan de statistieken op onze digitale (social)mediakanalen.

Daarnaast halen we veel informatie op tijdens participatiebijeenkomsten. De opbrengsten van deze bijeenkomsten komen herkenbaar terug in verdere advisering richting bestuur of bij de verdere uitwerking op inhoud.

1B. SAMENLEVEN

Met het grootste deel van de inwoners van de gemeente Bergen gaat het goed. Samen vormen we een overwegend welvarende en vitale gemeenschap waar jongeren, volwassenen en ouderen een gezond en gelukkig leven kunnen leiden. We hebben in onze gemeente een rijk aanbod aan culturele-, welzijns- en sportvoorzieningen en ook beschikken we over een goed actief en professioneel aanbod in ondersteunings- en hulpdiensten voor wie het nodig heeft. Kortom, onze gemeenschappelijke basis voor vrij, gezond en betrokken samenleven staat als een huis.

Deze constatering betekent niet dat het in onze gemeente overal en met iedereen goed gaat. Natuurlijk zijn er ook uitdagingen. Zo neemt de levensverwachting van onze inwoners toe, waardoor een groeiende groep inwoners zich melden bij het Sociaal Team voor ondersteuning bij het zelfstandig wonen en meedoen (zie Wet Maatschappelijke Ondersteuning). De toenemende druk op de sociaal psychologische ontwikkeling van een aanzienlijk deel van onze jongeren zorgt voor een toename van de behoefte aan ondersteuning vanuit de jeugdhulp. Daarnaast hebben steeds meer mensen in Bergen moeite om rond te komen. En ruimtelijk zijn er in woningbouw en mobiliteit aan het sociaal domein gerelateerde uitdagingen die onze aandacht behoeven.

Genoemde uitdagingen vragen van de gemeente, ook in 2024, gerichte keuzes die bijdragen aan het verlichten van gevoeld ongemak of noodzakelijke ondersteuning en hulp. In het vastgestelde integraal beleidskader, 'Iedereen doet mee 2022-2026' hebben we de richting waarop we ons inzetten voor inwoners die problemen ervaren, hulp of ondersteuning nodig hebben om mee te doen aan de samenleving, vastgelegd. De kern van deze koers is de inzet op samenredzaamheid, omzien naar elkaar en preventie. Dit doen we door, samen met inwoners en maatschappelijke- en zorgpartners, de sociale basis te verstevigen

en tegelijkertijd te blijven zorgen voor passende professionele hulp en ondersteuning waar en wanneer dat nodig is.

Het perspectief is dat als we inwoners eerder ondersteunen in het behouden van hun eigen regie en problemen zo klein mogelijk houden, dit zelfredzaamheid bevordert, persoonlijk leed voorkomt, escalatie tegengaat en zorgkosten drukt. We werken aan dit perspectief langs vier pijlers vanuit de leefwereld van de inwoner. Daarbij ligt de focus op preventie, maken we duidelijke keuzes en organiseren we ons zo eenvoudig mogelijk.

Als het om de uitvoering gaat van onze koers, doen we dat niet alleen. Onze aanpak van de opgaven in het sociaal domein is gebaseerd op een netwerkaanpak. Naast overheidsorganisaties en door overheden gedragen instellingen als de gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Regionale Netwerkorganisaties (RNO) en Zaffier, betrekken en engageren we ook actief inwoners, ondernemers en hun collectieven bij het realiseren van de doelen.

De opgave waar we ons ook in 2024 voor gesteld zien luidt dus; het verstevigen van de sociale basis (zie gebiedsplan) alsmede het behouden en waar mogelijk versterken van kwalitatief hoogwaardige hulp- en ondersteuning.

Vanuit dit uitgangspunt komen de gemeenteraad en het college van de gemeente Bergen tot de volgende speerpunten voor 2024:

Versterking netwerksamenwerking

Wat willen we bereiken?

We willen de sociale basis in Bergen verstevigen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 toetsen en herijken we de rol en positie van het welzijnswerk binnen de sociale basis, maken we een start met het

betrekken van lokale ondernemers bij de maatschappelijke opgaven en betrekken we via een communicatiecampagne inwoners en ondernemers bij de opgave.

Hoe zien we of we dat bereiken?

We hebben de rol en positie van het welzijnswerk beter inzichtelijk en de sociale basis in Bergen is versterkt door zichtbare betrokkenheid van (lokale) ondernemers, bedrijven en hun vertegenwoordigers.

Welzijn op recept

Wat willen we bereiken?

Het versterken van de samenwerking met de huisartsen en de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2024 wordt duurzaam ingezet op Welzijn op recept. Welzijn op recept is een landelijk beproefde methodiek. Patiënten die herhaaldelijk met psychosomatische klachten - veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek - bij de huisarts komen, krijgen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Het aantal patiënten dat herhaaldelijk bij de huisarts komt met psychosomatische klachten veroorzaakt door bijvoorbeeld eenzaamheid of sociale problematiek neemt af omdat zij gebruik maken van passend aanbod binnen de sociale basis.

Goede spreiding voorzieningen

Wat willen we bereiken?

De activiteiten en ondersteuning binnen de sociale basis is voor de inwoner dichtbij en goed bereikbaar. Dit vraagt een goede spreiding van maatschappelijke-, culturele-, sport- en welzijnsvoorzieningen binnen de kernen van de gemeente Bergen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Gezien de uitgestrektheid van de gemeente Bergen en de afnemende mobiliteit van de steeds groter wordende groep ouderen is de bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en accommodaties een belangrijk aandachtspunt.

In de in 2024 op te leveren mobiliteitsvisie van de gemeente Bergen zal aandacht worden besteed aan het beter bereikbaar maken van de betreffende voorzieningen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De bereikbaarheid van de activiteiten en ondersteuning van de sociale basis is toegenomen voor die groepen inwoners die problemen ervaren met mobiliteit.

Sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren

Wat willen we bereiken?

Dat kinderen en jongeren gezond en mentaal weerbaar opgroeien.

Wat gaan we daarvoor doen?

Een doelgerichte en preventieve samenwerking in de eerste 1000 dagen van het kind. Met de coalitie van samenwerkende organisaties in de geboortezorg en de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureaus) voor het jonge kind zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over een preventieve aanpak, het delen van signalen en een actieve benadering van gezinnen bij gesignaleerde problematiek. Op basis van de afgesproken resultaten vindt een evaluatie plaats. Het vergroten van de kennis over sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren onder de jongeren zelf. Met de GGD implementeren we een aanpak rondom het thema 'vergroten van kennis onder jongeren over de eigen sociaal psychologische ontwikkeling en weerbaarheid'. In de sociale basis wordt hierop het jongerenwerk ingezet. Op de scholen voor primair en voortgezet onderwijs versterken we de aanwezigheid en inzet van de Jeugd- en School teams; deze hebben een belangrijke

rol in de deskundigheidsbevordering van leraren, (vroeg)signalering en opvang van psychosociale problematiek op school.

Hoe zien we of we dat bereiken?

De kennis en opmerkzaamheid bij leraren en jongeren over sociaal psychologische ontwikkeling van jongeren en hun weerbaarheid is vergroot. Er is meer aandacht onder de jongeren voor de psychologische ontwikkeling van leeftijdsgenoten in het voortgezet onderwijs.

Sportnota Bergen en Gezond en Actief Leven Akkoord

Wat willen we bereiken?

Vitale inwoners en kernen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan uitvoering geven aan het sportakkoord. Op 3 februari 2023 is op nationaal niveau het 'Gezond en Actief Leven Akkoord' ondertekend. Aan dit akkoord zit een specifieke uitkering gekoppeld, waardoor verdere ontwikkeling van een visie waar sport als onderdeel van een integraal preventief gezondheidsbeleid binnen de gemeente mogelijk is. Uitwerking voor de gemeente Bergen vindt plaats op basis van het gebiedsplan, en in plannen om te komen tot vitale kernen.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Eind 2024 sporten of bewegen meer inwoners dan eind 2023 het geval was. Daarnaast is er vanuit de sportnota, woon-zorgvisie en de mobiliteitsvisie concreet beeld waar in ruimtelijke zin geïnvesteerd zal moeten worden in woningen, accommodaties en infrastructuur om onze inwoners in staat te stellen vitaal en gezond te blijven.

Woonzorgvisie

Wat willen we bereiken?

Passende woningen en ondersteuning voor ouderen en andere aandachtsgroepen om langer zelfstandig te wonen voor deze groepen mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

De kaders, uitgangspunten en keuzes die in deze visie zijn vastgelegd zullen in 2024 concreet worden uitgewerkt. Dit geeft inzicht in de woonopgave van aandachtsgroepen en vervolgens richting aan het verstevigen van de sociale basis en zijn mede bepalend voor de wijze waarop we de hulp en ondersteuning organiseren.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Na een besluit over de richting van de woonzorg-visie van de gemeente Bergen zal die richting een doorvertaling krijgen in concrete project- en programmakeuzen binnen het domein van de ruimtelijke ordening.

Bergen Schuldenvrij

Wat willen we bereiken?

Minder inwoners van Bergen hebben moeite met rondkomen of kampen met schulden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zaffier scherpt de huidige aanpak 'Bergen schuldenvrij' aan en voert het uit. Een van de bouwstenen daarin is de integrale samenwerking binnen het sociaal team op dit onderwerp en het stimuleren van uitkeringsgerechtigden richting werk.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Meer inwoners van Bergen worden bereikt met de beschikbare armoedeverorzieningen.

Samenwerken

In het beleidskader staat samenwerking centraal. Samen met inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers, maatschappelijke partners, lokale ondernemers, verenigingen, zorgprofessionals, scholen, adviesraad sociaal domein, ondernemers, college, raad, in regionale samenwerkingsverbanden en met het ambtelijk apparaat maken we het verschil. Het investeren in verbindingen en versterken en uitbreiden van bestaande netwerken en samenwerkingsverbanden is daarom belangrijk. Daar is in 2023 een start mee gemaakt en wordt in 2024 geïntensiveerd. Het gebiedsplan biedt in ieder geval jaarlijkse betrokkenheid van al deze partners bij de sociale opgave in Bergen.

Als het gaat om het bieden van de juiste hulp en passende ondersteuning ligt het accent in 2024 op:

Nieuwe visie jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

Werken met preventieve maatregelen in plaats van repressieve maatregelen in de jeugdhulp, een verschuiving van verblijfszorg naar ambulante zorg en minder kinderen naar gesloten jeugdzorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De gevolgen van de nationale hervormingsagenda Jeugd brengen we in kaart en geven we waar nodig beleidsmatige opvolging. Daarnaast nemen we maatregelen om de overgang van 18- en 18+ vanuit jeugdhulp naar de Wmo soepel te laten verlopen. Tot slot maken we inzichtelijk hoe we om willen gaan met het structureel vrijvallen van middelen naar de algemene middelen als gevolg van het wegvallen van enkele zorg intensieve cliënten of vice versa. Hierin trekt Bergen samen op Uitgeest, Castricum, Heiloo, Alkmaar en Dijk en Waard.

Hoe zien we of we dat bereiken?

Een verschuiving in de uitgaven van jeugdhulp met verblijf naar ambulante jeugdhulp. Een afname van het aantal jongeren dat in de overgang van de jeugdhulp naar de Wmo tussen wal en schip valt.

Beschermd thuis

Wat willen we bereiken?

Bergen is in 2024 verantwoordelijk voor de eigen inwoners als het om beschermd wonen gaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking met de Geestelijke Gezondheidszorg Noord-Holland-Noord (GGZ) wordt in 2024 gezocht om een start te maken met de transitie van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'.

Hoe zien we of we dat bereiken?

In 2024 is een start gemaakt met de transitie van 'Beschermd wonen' naar 'Beschermd thuis'.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Wat willen we bereiken?

Het verder op orde brengen van de basisgezondheidszorg.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) wordt goed aangesloten op het werk binnen het sociaal team en op het netwerk van partners binnen de sociale basis. Daarnaast wordt met de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) gesprekken gevoerd over een regionale aanpak huidkankerpreventie en afspraken gemaakt over de kwaliteit van de crisisopvang. Tevens ligt de aandacht bij het hanteren en handhaven van de leeftijdsgrenscontrole door alcoholverkooppunten. Een onderzoek naar de IT binnen de GGD is opgestart.

Hoe zien we of we dat bereiken?

In 2024 is er weer een consultatiebureau in Bergen. Tevens is de samenwerking met de GGD goed aangesloten op het sociaal team en de partners binnen de sociale basis.

Rijksontwikkelingen

Voor 2024 zien we een aantal maatschappelijke ontwikkelingen bij het Rijk die van invloed zijn op de sociale opgave in Bergen. De volgende Rijksontwikkelingen zijn inmiddels bekend, echter is het nog niet altijd duidelijk wat dit voor de gemeente betekent.

Rijksmaatregelen en ontwikkelingen:

- **Wijziging doeluitkeringen Rijk:**

In 2023 werkt het Rijk voor het eerst met een bundeling van doeluitkeringen in het sociaal domein. Dit om de sociale basis te kunnen verstevigen zonder schotten tussen financiering. Deze bundeling van doeluitkeringen kan gevolgen hebben voor de wijze waarop de budgetten van het sociaal domein in de gemeentebegroting zijn opgenomen.

- **Jeugdhulpbudget:**

Vanuit het Rijk is er een onzekerheid over de hoogte van het jeugdhulpbudget voor 2024. Er is nog geen uitsluitsel over de verwachting van vorig jaar, dat dit budget voor 2024 met 100 miljoen zou verminderen. Dit maakt dat de impact nog niet geduid kan worden over de verdeling van de middelen binnen jeugdhulp.

Beschermd wonen:

Vorig jaar is bekend gemaakt dat het verdeelmodel beschermd wonen, dat op 1 januari 2023 zou worden ingevoerd, is uitgesteld. De verwachting is nu dat dit verdeelmodel per 1 januari 2024 van kracht wordt. De middelen, die per die datum over komen naar de gemeente voor de transitie van beschermd wonen naar beschermd thuis, worden budgetneutraal ingezet. De impact van deze ontwikkeling kan pas worden geduid wanneer er meer zekerheid is over de invulling van deze transitie.

- **Spreidingwet:**

Het Rijk werkt momenteel aan het voorstel voor een wet om de opvang van asielzoekers beter over het land te verdelen. Deze wet staat ook wel bekend als de 'Spreidingswet'. Indien deze wet van kracht gaat, moeten gemeenten verplicht asielzoekers opvangen. Een toename van asielzoekers en nieuwkomers in de gemeente heeft mogelijk effect op de sociale opgave. De impact op de sociale opgave kan pas geduid worden als de wet van kracht is en duidelijk wordt wat dit betekent voor de toename van het aantal asielzoekers voor Bergen.

- **Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein:**

Het betreft een wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, waar er uitgegaan wordt van een integrale en gecoördineerde aanpak bij meervoudige problematiek en de benodigde gegevensverwerking. Doel van dit wetsvoorstel is het wegnemen van de onduidelijkheid over de wettelijke grondslagen voor domein overstijgende gegevensverwerking in het sociaal domein. Dit betekent voor het sociaal domein een wijziging in de huidige werkprocessen en aanpassingen naar integrale systemen.

- **Participatiewet in balans:**

21 juni 2022 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een beleidsanalyse van de Participatiewet gepresenteerd. Vanuit deze beleidsanalyse is de wens ontstaan om balans terug te brengen in de Participatiewet, middels het herzien van de huidige Participatiewet.

Uitgangspunten voor de herziene Participatiewet zijn: het meer ruimte geven aan de professional, werken en participatie naast de uitkering te stimuleren en de uitkeringsgerechtigde meer zekerheid te geven. Er is nog geen tijdstip bekend wanneer deze herziening van kracht wordt. De impact kan pas worden geduid als de wet van kracht is en duidelijk wordt hoe het huidige beleid hierop aangepast dient te worden. Zaffier is hier als een van de vooruitlopers landelijk al bij aangehaakt.

1C. EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

We willen een zo veilig mogelijke samenleving en waar mogelijk meer gaan inzetten op preventie. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis en in het dorp. Dit vraagt om een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van vandalisme, criminaliteit en overlast.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 worden zowel het Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2024 – 2027 (eenheid Noord-Holland) als het nieuwe Integrale Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2024 -2027 vastgesteld. Deze plannen worden besproken met partners, inwoners én met de gemeenteraden.

Op het moment van schrijven van de kadernota 2024 is nog niet inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn van deze nieuwe beleidsplannen. Wel duidelijk is dat binnen de huidige capaciteit van het team Veiligheid geen ruimte is om nieuwe werkzaamheden uit te voeren. Dat betekent dat de keuze voor nieuwe thema's alleen uitvoerbaar is indien er een verschuiving in werkzaamheden plaatsvindt of de capaciteit wordt uitgebreid. Bij de vaststelling van de beleidsplannen wordt dit inzichtelijk.

Voor het thema Ondernijning zijn de financiële consequenties wel in beeld. Ondernijning is één van de speerpunten van het oude en nieuwe Veiligheidsbeleid. Om de aanpak hiervan structureel te borgen is een plan van aanpak voor alle BUCH gemeenten opgesteld en een maatwerkplan per gemeente. De kosten betreffen een projectleider en het maatwerk per gemeente. In het kader van veilig uitgaan wordt verwacht dat, mede vanwege beperkte capaciteit bij de politie, de inzet van beveiligers wordt voortgezet.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In het Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Bergen 2024 -2027 worden voor elk thema doelen gesteld. Het college draagt team Veiligheid op om bij te houden of doelen worden bereikt en rapporteert daarover in de P&C cyclus. Team Veiligheid voert procesregie en evalueert processen en projecten; ook wanneer daarbij doelen (deels) door partners worden nagestreefd. Bij de beoordeling zijn de politiecijfers en de Veiligheidsmonitor instrumenten die helpen om te bepalen of de doelen worden behaald. Om het veilig verloop tijdens uitgaansnachten en evenementen te borgen, worden wekelijks de rapportages van politie, boa's en beveiligers beoordeeld en waar nodig bijgestuurd.

1D. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Met ingang van 2023 zijn programmaonderdeel 1C en 1D gewisseld van nummer. PO 1C Kerngericht en ondersteunend is nu PO 1D Kerngericht en ondersteunend. PO1D Een veilige gemeente is nu PO 1C Een veilige gemeente.

De programmaonderdelen 1A. Bestuur en ondernemers en nu 1D Kerngericht en ondersteunend zijn vanwege de grote verwevenheid van beide aspecten beleidsmatig al samengevoegd in programmaonderdeel 1A.

In deze kadernota wordt aan alle vier de gemeenten voorgesteld om het programmaonderdeel 1D met ingang van de begroting 2024 te laten vervallen. Met ingang van 2024 wordt dan ook het huidige budget wijkgericht werken (circa € 75.000) overgezet naar programmaonderdeel 1A zodat beleid en budget weer bij elkaar in een programmaonderdeel staan.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	1a	.1	Uitgaven verbeteren bestuurscultuur en raadsontwikkeling	40 N	40 N	40 N	40 N	40 N	S
aut	1a	.2	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3 V	3 V	3 V	3 V	3 V	S
aut	1a	.3	Actualisatie berekening reisdocumenten	0	7 N	105 N	110 N	91 N	S
aut	1a	.4	Kosten raad- en commissieleden en griffier	97 N	33 N	34 N	35 N	36 N	S
aut	1a	.5	Actualiseren verordeningen raad	35 N	0	0	0	0	I
aut	1a	.6	Donatie giro 555 slachtoffers aardbeving Turkije en Syrië	30 N	0	0	0	0	I
aut	1a	.7	Van 4 naar 3 wethouders	107 V	111 V	116 V	120 V	125 V	S
aut	1a	.8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	8 V	8 V	8 V	8 V	8 V	S
aut	1b	.1	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	408 N	412 N	411 N	408 N	437 N	S
aut	1b	.2	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	91 N	43 N	66 N	166 N	S
aut	1b	.3	Indexatie GGD	0	63 N	80 N	95 N	111 N	S
aut	1b	.4	Indexatie Zaffier	0	71 N	93 N	113 N	135 N	S
aut	1b	.5	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	1b	.6	Storting voorziening onderhoud gebouwen	50 N	50 N	50 N	50 N	50 N	S
aut	1b	.7	Opstellen IHP Onderwijs 2024-2028	0	50 N	0	0	0	I
aut	1b	.8	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	82 V	98 V	115 V	133 V	151 V	S
aut	1b	.9	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	0	0	0	0	0	I
aut	1b	.10	Aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs	0	78 N	78 N	78 N	78 N	S
aut	1b	.11	Huishoudelijke ondersteuning - Wmo zorg in natura	61 V	209 N	209 N	209 N	209 N	S
aut	1b	.12	Wmo - begeleiding Zorg in natura	24 V	72 N	72 N	72 N	72 N	S
aut	1b	.13	Jeugdzorg in natura	890 V	700 V	591 V	480 V	489 V	S
aut	1b	.14	Basiscapaciteit jeugdzorgplus	60 N	60 N	60 N	60 N	60 N	S
aut	1b	.15	Regio taxi	63 V	29 V	9 V	12 N	34 N	S
aut	1b	.16	Wmo Hulpmiddelen	65 N	156 N	159 N	160 N	160 N	S
aut	1b	.17	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	276 V	806 V	476 V	27 N	35 N	S
aut	1c	.1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	1c	.2	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3 V	3 V	3 V	3 V	3 V	S
aut	1c	.3	Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor dit PO	0	145 N	184 N	221 N	225 N	S
aut	1c	.4	Aanpak ondermijning	0	93 N	0	0	0	I
aut	1c	.5	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	1 V	1 V	1 V	2 V	2 V	S

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
aut	1c	.6	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0 V	0 V	1 N	6 N	6 N	S
aut	1d	.1	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	1 N	1 N	1 N	2 N	S

1a.1 Uitgaven verbeteren bestuurscultuur en raadsontwikkeling

Voor het verbeteren van de bestuurscultuur en de ontwikkeling van de raad, zullen in de gehele raadsperiode aanvullende 'heisessies' worden georganiseerd. Er heeft niet eerder een budget voor raadsontwikkeling bestaan.

1a.2 Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zie verklaring onder mutatie 1b.1.

1a.3 Actualisatie berekening reisdocumenten

Het aantal af te geven Nederlandse Identiteitskaarten was in 2023 gebaseerd op verkeerde aantallen en dus te hoog geschat. Per 2024 wordt dit gecorrigeerd.

1a.4 Kosten raad- en commissieleden en griffier

Raad- en commissieleden hebben conform het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers recht op een individueel opleidingsbudget. Deze kosten (€ 20.000) zijn nieuw en niet eerder begroot. Verder is de schaal van de griffier gewijzigd van 11 naar 13 (€ 22.000) en is voor 2023 incidenteel € 65.000 nodig voor de tijdelijke inhuur van de griffier.

1a.5 Actualiseren verordeningen raad

Vorig jaar is een incidenteel bedrag begroot voor het wegwerken van achterstanden in het actualiseren van de verordeningen van de raad. Dit bedrag is niet besteed. Dit jaar zal het alsnog worden uitgevoerd en daarom opnieuw begroot.

1a.6 Donatie giro 555 slachtoffers aardbeving Turkije en Syrië

Budget donatie ten behoeve van slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië (uitvoering motie vreemd raad 23-02-2023).

1a.7 Van 4 naar 3 wethouders

Bij de laatste coalitievorming is besloten dat het aantal wethouders wordt teruggebracht van 4 naar 3 wethouders.

1a.8 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1b.1 Effect omzetting van BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zaffier bedrijfsvoeringskosten.

Over alle programmaonderdelen heen is er een positief saldo van circa € 63.000 (V). Dit komt doordat voor de BUCH meerjarig een hogere indexatie was opgenomen voor de uitvoeringskosten. Zaffier programmagelden.

Bij de begroting 2024 vindt de aansluiting plaats tussen de programmabudgetten die overgaan naar Zaffier en wat er binnen de gemeenten staat begroot. Het kan zijn dat daar een bijstelling op moet plaatsvinden, aangezien vanuit Zaffier op dit moment niet duidelijk is wat er precies per gemeente aan programmagelden over moet komen.

1b.2 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

1b.3 Indexatie GGD

Betreft de indexatie van de bijdrage van de GGD conform de concept meerjarenbegroting 2024.

1b4 Indexatie Zaffier

Betreft de indexatie van de bijdrage van Zaffier met betrekking tot de uitvoeringskosten conform de concept meerjarenbegroting 2024.

1b.5 Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO

Betreft de indexatie /actualisatie van de bijdrage Cocensus voor dit PO conform de meerjarenbegroting 2024.

1b.6 Storting voorziening onderhoud gebouwen

Gezien de gestegen prijzen en om de voorziening meerjarig op peil te houden, is een structurele verhoging van de storting met € 50.000 per jaar nodig.

1b.7 Opstellen IHP Onderwijs 2024-2028

Vanuit de basisdienstverlening wordt regie gevoerd op onderwijshuisvesting. Het opstellen van een IHP is een specialistische taak, uit te voeren door een deskundig bureau. Voor de periode 2018-2022 is er voor Bergen een IHP Onderwijs opgesteld. Er is behoefte aan een nieuwe strategische meerjarenvisie op de onderwijshuisvesting.

1b.8 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

1b.9 Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De NPO regeling betreft de middelen inzake COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen die voor de periode 2021 tot en met 2024 door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Deze middelen worden zowel regionaal als lokaal ingezet. De inkomsten van het Rijk worden echter maandelijks in de periode van half 2021 tot half 2023 uitgekeerd; de middelen die nog niet zijn uitgegeven, worden naar het volgende (boek) jaar overgeheveld. Deze middelen worden in de periode 2023-2024 naar verwachting allemaal uitgegeven.

Een eventueel resterend bedrag wat in 2024 nog niet is of wordt uitgegeven moet aan het Rijk terugbetaald worden. Betreft in totaal € 276.071, budgetneutraal opgenomen in 2023.

1b.10 Aansluiting van jeugdhulp naar (Passend) Onderwijs

Naar aanleiding van het regionale programma Jeugd dat door alle raden is vastgesteld, zijn er extra middelen nodig. Het betreft structurele middelen voor de inkoop Jeugd-en Schoolteams op het Voortgezet Onderwijs. Regionale middelen worden middels een staffel verdeeld over de verschillende gemeenten. Voor de gemeente Bergen is dit naar verwachting circa € 78.000. Deze stafafdeling vindt plaats via het gehanteerde regionaal verdeelmodel voor onderwijs. Binnenkort wordt deze staffeling herijkt, de verwachting is dat de definitieve bedragen hier nauwelijks vanaf wijken.

1b.11 Huishoudelijke ondersteuning - Wmo zorg in natura

In 2023 is er in de begroting rekening gehouden met een prijsstijging van 8%. Dit blijkt echter 5,05%. Dit resulteert in een voordeel in 2023.

Voor 2024 verwachten we enerzijds een stijging in het aantal cliënten van 6% (gebaseerd op het voorspelmodel van de VNG) en anderzijds een prijsstijging van 4%. Per 2025 is bekend dat er vanuit het Rijk een passende eigen bijdrage ingevoerd mag worden op de huishoudelijke ondersteuning. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van verdere stijging van het aantal cliënten.

1b.12 Wmo - begeleiding Zorg in natura

In de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 8%; in werkelijkheid is de verwachte prijsstijging 2% lager. Dit leidt tot een voordeel in 2023 en verder. De verwachting is dat in 2024 het aantal cliënten en daarmee de kosten met 5% zullen stijgen en we doen de aanname dat de prijsstijging 4% zal bedragen. De verwachte stijging van 5% is gebaseerd op een uitgebreide analyse op diverse ontwikkelingen in combinatie met het

voorspelmodel van de VNG. We hanteren wederom dezelfde systematiek als vorig jaar en trekken de prognose van 2024 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Inmiddels heeft het Rijk aangekondigd € 110 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen voor alle Wmo-voorzieningen.

1b.13 Jeugdzorg in natura

De structurele kosten van jeugdzorg zijn lager uitgevallen door de effecten van de beheersmaatregelen. Desalniettemin kunnen kosten onverwacht omhoog schieten door enkele cliënten met dusdanig complexe problematiek. De afgelopen jaren bestonden de totale kosten voor 25 tot 30% uit kosten van de 10 cliënten met de hoogste zorguitgaven. Mocht zich dat voordoen, dan wordt de begroting weer bijgesteld. Tevens is per 1 januari gestart met de nieuwe jeugdhulpcontracten voor ambulante jeugdhulp en verblijf, die extra kosten met zich meebrengen naar aanleiding van de productomzetting. Vooralsnog schatten we dit effect in op 6,5%. Het betreft een inschatting, de kans bestaat dat dit percentage afwijkt. Hier hebben we pas zicht op als de declaraties over het 1e halfjaar 2023 ontvangen en verwerkt zijn.

1b.14 Basiscapaciteit jeugdzorgplus

De zeventien gemeenten uit de drie NHN regio's hebben vorig jaar ten behoeve van het contract JeugdzorgPlus met IHUB afspraken gemaakt met betrekking tot financiering van de basiscapaciteit. Deze afspraken lopen door in 2023, aangezien het contract met IHUB tijdelijk verlengd is. Op dit moment loopt de nieuwe inkoop voor JeugdZorgplus. De verwachting is dat hier wederom afspraken over gemaakt moeten worden. We gaan vooralsnog uit van hetzelfde bedrag dat vorig jaar is betaald.

1b.15 Regio taxi

Eind 2022 is bekend geworden dat de NEA-index voor het zorg- en taxivervoer in 2023 uitkomt op 13,7%. De twee belangrijkste ontwikkelingen die meewegen, zijn de stijging van de cao-lonen met

8% per 1 januari 2023 waardoor de kostenontwikkeling in totaal op 6,8 % voor 2023 uitkomt, en de enorme stijging van de brandstofkosten in 2022 waardoor er een correctie van 6,9% wordt doorgevoerd voor het volgende jaar. Dit betekent enerzijds een ophoging van het budget met 13,7% in 2023 en in 2024 gaan we vooralsnog uit van 4%. Echter anderzijds hebben we bij de 2e firap 2022 reeds geconstateerd dat het aantal ritten is afgenomen sinds 2019. Deze constatering is ook landelijk waargenomen. Vooralsnog is er geen aanleiding om de begroting op het niveau van 2019 te houden, daarom ontstaat anderzijds een aframing van het budget. We houden wel jaarlijks rekening met een stijgingspercentage van 5% naar aanleiding van demografische ontwikkelingen. Per saldo ontstaat tot 2026 een voordeel gevolgd door een extra bijraming vanaf 2026.

1b.16 Wmo Hulpmiddelen

Voor wat betreft de hulpmiddelen (bestaande uit onder andere rolstoelen, woonvoorzieningen, woningaanpassingen, scootmobielen, trapliften en individuele vervoersvoorzieningen) hebben we in 2023 te maken met diverse prijsstijgingen. Gemiddeld houden we rekening met een prijsstijging van 8,6%. Voor het jaar 2024 houden we rekening met een verwachte prijsstijging van 4% en een stijging van 5% naar aanleiding van demografische ontwikkeling. Verder houden we vast aan dezelfde systematiek als bij de financiële mutaties van de huishoudelijke ondersteuning en Wmo begeleiding; we trekken de prognose van 2024 structureel door, zonder hier een aanvullende jaarlijkse stijging in op te nemen. Inmiddels heeft het Rijk aangekondigd € 110 miljoen extra per jaar beschikbaar te stellen voor alle Wmo-voorzieningen.

1b.17 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1c.1 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

1c.2 Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zie verklaring onder mutatie 1b.1.

1c.3 Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord

Betreft de verwachte indexatie van de bijdrage van de Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord voor dit PO. De definitieve bijdrage is nog niet bekend aangezien die tabel in de concept begroting van de VR-NHN ontbreekt.

1c.4 Aanpak ondermijning

Betreft inhuur projectleider via BUCH € 47.500 via bijdrage BUCH en voor Bergen zelf maatwerk; zijnde 3 integrale controles € 36.000 en 1 scan € 9.500.

1c.5 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

1c.6 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

1d.1 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

Programma 2 Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Erfgoed en cultuurhistorie

Wat willen we bereiken?

Het historische straatbeeld van de dorpskernen maakt de gemeente Bergen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te recreëren. Erfgoed en cultuurhistorie hebben daarom een groot maatschappelijk en economisch nut. We willen de dorpsidentiteit (het straatbeeld) behouden. Daarbij streven we naar een beperkte toename in regeldruk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beeldbepalende panden worden effectief beschermd met een aanvulling op de Nota Omgevingskwaliteit (voorheen Welstandsnota) en het Omgevingsplan (dit is nu nog het bestemmingsplan). De eerste selectie beeldbepalende panden volgt uit het pilotonderzoek 'beeldbepalende panden in Egmond aan Zee en het Van Reenenpark'. In vervolg op dit pilotonderzoek, wordt een nota Beeldbepalend Erfgoed opgesteld met een uitvoeringsagenda. Vervolgens wordt de bestaande subsidieregeling en de Erfgoedverordening (na inwerkingtreding van de Omgevingswet onderdeel van het Omgevingsplan) aangepast op het nieuwe beleid.

Voor de geselecteerde beeldbepalende panden worden de Nota Omgevingskwaliteit en het Omgevingsplan aangepast. We lichten de eigenaren van aangewezen beeldbepalende panden voor over de gevolgen en effecten van de aanwijzing.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Er wordt een nota Beeldbepalend Erfgoed ter vaststelling voorgelegd aan de raad, een uitvoeringsagenda, aanpassing van de bestaande subsidieregeling en de erfgoedverordening.

Er wordt een aanvulling op de nota Omgevingskwaliteit en het Omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad, ten behoeve van een effectieve bescherming van beeldbepalende panden in Egmond aan Zee en het van Reenenpark.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Een prettige, gastvrije omgeving om te wonen en te recreëren, voor zowel inwoners als bezoekers, met een goede balans tussen leefbaarheid en duurzaam toerisme. En het kunnen bieden van voldoende mogelijkheden van vrijetijdsbesteding voor het kunnen realiseren van een brede welvaart en kwaliteit van leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Binnen de regio Alkmaar wordt er al langere tijd intensief samengewerkt op het gebied van toerisme. Door de krachten te bundelen neemt de slagkracht toe en brengt dit lokale belangen en initiatieven met elkaar in verbinding. De huidige Visie "Regio Alkmaar Parel aan Zee" loopt in 2025 af. Daarom wordt een nieuwe visie opgesteld, met een nieuwe koers.

Toerisme is de levensader van gemeente Bergen; een belangrijke sector. Naast de regionale visie is er ook behoefte aan een lokale vertaling, een visie waarin wordt ingegaan op kansrijke ontwikkelingen op het gebied van toerisme, maar ook op het recreatieve gebruik van het strand. In 2024 gaan we, samen met

ondernemers en stakeholders, hiermee aan de slag. Hierin wordt nadrukkelijk met bewoners, ondernemers en andere overheden een middellange termijn perspectief geschetst, dat als toetsingskader dient voor initiatieven rondom recreatie en toerisme. Bijvoorbeeld de realisatie van recreatiewoningen, het faciliteren van strandbezoek en andere keuzen die samenhangen met recreatie en toerisme zoals arbeidsmarktbeleid, mobiliteitsbeleid en natuurbeleid van de gemeente.

Marketing en gastheerschap richten zich op een goede ontvangst en verspreiding van heldere toeristische informatie voor bezoekers en inwoners, in Bergen en in de regio. De contracten van Gemeente Bergen met betrekking tot de lokale toeristische marketing lopen af eind 2024. Daarom wordt een nieuwe aanbesteding voorbereid.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

In 2024 wordt de Regionale Visie Toerisme opgeleverd en wordt er uitvoering gegeven aan het regionale jaarplan 2024. Daarnaast is er een lokale toeristische visie.

Strand

Wat willen we bereiken?

Het strand van onze gemeente is van groot economisch en toeristisch belang. Het strand is ongeveer 24 kilometer lang en iedere plek heeft een eigen karakter en dynamiek. De verwachting is dat er een toename is van toeristen en recreanten, die een positieve bijdrage leveren aan de lokale en regionale economie. Naast het toeristisch belang speelt natuur- en kustbehoud een belangrijke rol.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Er wordt toegezien op de kwaliteit van de uitvoering van de strandschoonmaak en het onderhoud aan openbare voorzieningen en op de instandhouding van de lagune bij Camperduin.

- De reddingsbrigades worden door de gemeente gefaciliteerd. Voor Egmond betekent dit dat de bouw van een nieuwe reddingspost wordt voorbereid.
- In 2024 wordt de Structuurvisie Camperduin uit 2014 geëvalueerd. Hierbij wordt ook de vraag betrokken over het openhouden van de lagune na 1 januari 2025.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- De toeristische strandgedeelten zijn het hele jaar door schoon en veilig en de openbare voorzieningen zijn in goede staat. Tijdens het seizoen wappert de Blauwe Vlag.
- De reddingspost in Egmond wordt aanbesteed.
- Er ligt een evaluatie op de Structuurvisie Camperduin.

Cultuur

Wat willen we bereiken?

We willen de aantrekkelijkheid van de gemeente vergroten voor bezoekers en inwoners door in te zetten op het versterken van kunst en cultuur. Hierbij streven we om de verbinding tussen de mensen in de dorpen en tussen de dorpen te versterken. We willen onze unieke culturele identiteit behouden en versterken voor volgende generaties en de gemeente als geheel presenteren als culturele buitenplaats.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven verder uitwerking aan de Beleidsnota Kunst en Cultuur. Zo komt er een voorstel voor een driejarig programma voor 'kunst in uitvoering'. Verder geven we uitvoering aan de resultaten van een onderzoek naar de behoefte van culturele ontmoetingsplaatsen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het culturele aanbod is versterkt en toegankelijk voor een breed publiek.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken?

We willen we een aantrekkelijk vestigingsklimaat blijven faciliteren voor ondernemers. Professionele dienstverlening vanuit de gemeente voor alle typen ondernemingen is daarbij de hoeksteen.

We willen dat ondernemers vaker betrokken zijn bij maatschappelijke ontwikkelingen. Verder willen we een betere verbinding tussen ondernemers en inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

In Schoorl en de Egmondten gaat een centrummanager aan de slag om bij de ondernemers initiatieven op te halen en te werken aan verbinding en draagvlak. Er vindt hier een verdere professionalisering plaats van de BIZ-besturen. In de kern Bergen wordt in samenwerking met ondernemers een BIZ (Bedrijven Investering Zone) opgericht.

We onderzoeken wat de gemeente Bergen kan betekenen om een top dienstverlener te zijn voor ondernemers. We willen de contacten verstevigen en het netwerk verder opbouwen. Tevens wordt, in samenspel met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord, het ondernemersloket op de kaart gezet.

In samenwerking met het Regionaal Platform Arbeidsmarkt, Zaffier, en het Domein Samenleven wordt een plan opgesteld, gericht op scholing en (her)plaatsing van personeel.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het gevarieerd aanbod van detailhandel blijft in stand en er is nauwelijks leegstand, waarbij ondernemers elkaar beter weten te vinden.

Voor de komende jaren een verbetering van de rapportcijfers, die de gemeente krijgt van de ondernemers.

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een gemeente die goed bereikbaar blijft en die is voorzien van een (duurzaam) veilige infrastructuur voor voetgangers, fietsers en autoverkeer. Onderdeel van de bereikbaarheid zijn stallingsvoorzieningen voor fietsers en parkeerplaatsen voor auto's.

Uitgangspunt is dat het in onze gemeente prettig is om te wonen, te werken en te recreëren. Een gemeente met goed onderhouden, veilige en vlotte verbindingen is daarbij een voorwaarde. De maatregelen die wij treffen op gebied van verkeer en vervoer moeten, daar waar mogelijk, een bijdrage leveren aan de verduurzaming van onze omgeving. Wij zetten daarbij in op het gebruik van de fiets en op elektrisch vervoer door onder andere een proactief laadpalenbeleid. Om een goede ontsluiting op het openbaar vervoer te waarborgen, hebben wij nauw contact met de provincie Noord-Holland (concessieverlener) en de concessiehouder (thans Connexxion).

Wat gaan we daarvoor doen?

Mobiliteitsplan

Wij stellen de komende jaren een mobiliteitsplan op. Dit doen wij in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers en diverse andere partijen. Het mobiliteitsplan geeft ons richting voor de toekomst op basis van actuele ontwikkelingen, wensen van bewoners en ondernemers en taakstellingen vanuit duurzaamheid (onder andere op gebied van klimaatadaptatie en energietransitie). Actueel verkeersbeleid, waaronder het fiets- en het parkeerbeleid, wordt geïntegreerd in het mobiliteitsplan.

Fietsnetwerk

Wij maken het fietsnetwerk toekomstbestendig, fietsvriendelijk en veiliger door:

- Verbreden en verbeteren van fietspaden.
- Actualisatie van de uitvoeringsagenda van het vastgestelde fietsbeleidsplan. In ieder geval wordt daarin opgenomen; het fietsvriendelijker maken van het fietspad tussen Bergen en Alkmaar onderlangs de golfbaan (Sluispolderpad) en de hoofdfietsroute over Sluislaan en Mosselenbuurt, het saneren van overbodige fietspaaltjes en het vergroten van het aantal fietsstallingsplaatsen.

Fietstunnel N9

Samen met de regio lossen wij het verkeerskundig knelpunt N9-Kogendijk op door het aanpassen van het kruispunt N9-Kogendijk, waaronder een fietstunnel onder de N9 door.

Beperken overlast aansluiting A9

Wij zetten in op het beperken van de overlast in Egmond-Binnen ten gevolge van de verkeerskundige keuzes rond aansluiting A9, door:

- monitoren wat de effecten in Egmond-Binnen zijn van de verkeerskundige keuzes rond de aansluiting A9;
- Herenweg en andere mogelijke sluiproutes in Egmond-Binnen herinrichten volgens 30km zone richtlijnen en daarmee onaantrekkelijk maken als doorgaande route.

Parkeerdruk reduceren

Wij continueren de pilot met een transferium, waarmee in de zomer van 2022 is gestart. Mede op basis van de ervaringen die met de pilot worden opgedaan, zoeken wij naar een permanente locatie van een dergelijke voorziening. Daarbij werken wij samen met de regio (in het bijzonder met de gemeente Alkmaar) om te onderzoeken of een transferium op groter afstand van de kust zinvol en realiseerbaar is.

Wij onderzoeken in hoeverre het mogelijk is de parkeerdruk in de openbare ruimte te verminderen door aanwezige parkeerplaatsen op eigen terrein beter te benutten. De motie van de raad met betrekking tot de uitgifte van verblijfsrecreantenvergunningen is uitgevoerd. Verder onderzoeken wij hoe woonbuurten kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten en treffen wij indien gewenst maatregelen.

Uitbreiding oplaadpunten

In 2021 is de beleidsnotitie laadpalen opgesteld. Uitvoering van dit beleid volgt hierop met als uitgangspunt proactief plaatsen van laadpalen.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten in Egmond aan Zee en Egmond aan den Hoef zijn aan vervanging toe. Het gaat om de installaties op de kruising Sportlaan – Voorstraat – Egmonderstraatweg en op de dr. Wiardi Beckmanlaan. Beide gelegen in Egmond aan Zee. De installaties zijn sterk verouderd en nieuwe onderdelen zijn moeilijk verkrijgbaar, waardoor wij het functioneren niet meer kunnen waarborgen. Met moderne installaties kunnen de doelstellingen op gebied van duurzame bereikbaarheid beter worden bereikt (bij voorbeeld door meer prioriteit te geven aan fietsers).

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Mobiliteitsplan

Het proces om een mobiliteitsplan op te zetten met daarin aangegeven de visie op gebied van mobiliteit, de doelstellingen die wij nastreven en daaraan gekoppeld het te voeren beleid, en een uitvoeringsplan om de doelstellingen daadwerkelijk te realiseren, is gestart. Daarbij zijn de wensen en ideeën van de bewoners, ondernemers en de diverse stakeholders door middel van een uitgebreid participatietraject geïnventariseerd, welke mede de basis vormen voor de verdere planvorming.

Fietsnetwerk

- Belangrijke fietspaden zijn verbreed. De veiligheid van de fietsers is verbeterd.
- De Uitvoeringsagenda is geactualiseerd, mede op basis van de uitgangspunten uit het Fietsbeleidsplan van de gemeente Bergen.

Fietstunnel N9

Afspraken rondom realisatie fietstunnel en aanpak kruispunt, inclusief de financiering, zijn gereed en de uitvoeringsplanning is vastgesteld.

Beperken overlast aansluiting A9

- De effecten in Egmond-Binnen van de verkeerskundige keuzes worden permanent gemonitord.
- De Herenweg in Egmond-Binnen is heringericht tot 30km zone.

Parkeerdruk reduceren

- De mogelijke locaties voor overloopterreinen en/of transferia zijn in beeld gebracht. De resultaten van de pilot zijn in beeld gebracht op basis waarvan eventuele vervolgstappen worden gezet.
- Beleid voor het beter benutten van parkeerplaatsen op eigen terrein is uitgewerkt en in gang gezet.
- Er is in beeld gebracht hoe woongebieden kunnen worden beschermd tegen parkerende (dagjes)recreanten op basis waarvan keuzes kunnen worden gemaakt.

Uitbreiding oplaadpunten

Het onderzoek naar behoeften is uitgevoerd. Op basis van nieuw beleid is gestart met de realisatie van nieuwe oplaadpunten, waarbij de doorlooptijd tussen aanvraag van een laadpaal en daadwerkelijke plaatsing van deze paal is verkort.

Vervangen verkeerslichten

De verkeerslichten zijn vervangen door een moderne verkeersregelinstantie (iVRI).

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	2a	.1	Gemeente Bergen gaat aan de slag met een lokale integrale visie Toerisme	0	40 N	0	0	0	I
nb	2a	.2	Aanbieden deelfietsen	20 N	0	0	0	0	I
aut	2a	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	25 N	14 N	21 N	51 N	S
aut	2a	.4	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	11 V	12 V	12 V	12 V	12 V	S
aut	2a	.5	Indexatie schoonmaakkosten strand	53 N	53 N	53 N	53 N	53 N	S
aut	2a	.6	Evaluatie visie Camperduin	0	50 N	0	0	0	S
aut	2a	.7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	59 V	91 V	111 V	130 V	149 V	S
aut	2a	.8	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	2 V	4 N	4 N	4 N	3 N	S
nb	2a	.9	Plustaak Bergen 1fte voor cultureel erfgoed 2024 en 2025 (amendement)		107 N	111 N			I
nb	2b	.1	Maatwerk per kern voor economische vitaliteit	0	75 N	0	0	0	I
aut	2b	.2	Reserve Coronafonds opheffen	7 V	0	0	0	0	S
aut	2b	.3	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	2b	.4	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	0	5 V	5 V	0 V	S
nb	2c	.1	Plustaak verkeersbeleid verlengd met 3 jaar t/m 2026 1,5fte schaal 10	0	161 N	167 N	173 N	0	S
nb	2c	.2	Voortzetten pilot transferium	50 N	0	0	0	0	I
nb	2c	.3	Inzet kustbus tijdens zomermaanden	49 N	55 N	55 N	55 N	55 N	S
aut	2c	.4	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	2c	.5	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0 V	13 N	10 N	49 N	78 N	S

2a.1 Gemeente Bergen gaat aan de slag met een lokale integrale visie Toerisme

Voor de realisatie van een lokale toeristische visie is geen ambtelijke capaciteit beschikbaar. Er dient extern te worden ingehuurd.

2a.2 Aanbieden deelfietsen

In het kader van de uitvoering van het fietsbeleid om toeristisch fietsverkeer via fietsoverstappunten te stimuleren, is er exploitatie budget nodig. In de zomer van 2023 wordt er geëxperimenteerd met het aanbieden van deelfietsen op verschillende plekken in de gemeente. Naast het fietsbeleid wordt hiermee ook invulling gegeven aan het beleidsonderwerp Bereikbaarheid Kust. Dit is een voorschot op de herijking van de uitvoeringsagenda van het fietsbeleid dat gepland staat voor dit jaar.

2a.3 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

2a.4 Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zie verklaring onder mutatie 1b.1.

2a.5 Indexatie schoonmaakkosten strand

Op basis van het contract worden de schoonmaakkosten voor 2023 geïndexeerd met 12,9%.

2a.6 Evaluatie visie Camperduin

Voor 2024 willen we de visie van Camperduin evalueren, waarbij het openhouden van de lagune na 1 januari 2025 wordt betrokken. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een extern bureau.

2a.7 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

2a.8 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2a.9 Plustaak Bergen 1fte voor cultureel erfgoed 2024 en 2025 (amendement)

2b.1 Maatwerk per kern voor economische vitaliteit

Per kern versterking voor maatwerk activiteiten voor economische vitaliteit en onderzoek. Daarnaast wordt onderzocht wat de gemeente Bergen kan betekenen om een top dienstverlener te zijn voor deze doelgroep, maar ook de contacten te verstevigen, en netwerk op te bouwen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van externe ondersteuning.

2b.2 Reserve Coronafonds opheffen

Op 4 juni 2020 heeft de raad de reserve Coronafonds ingesteld. Op dit moment zijn er geen coronamaatregelen meer. Er staat op 1 januari 2023 nog € 6.600 in deze reserve. De reserve wordt nu opgeheven en het bedrag valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

2b.3 Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO

Betreft de indexatie /actualisatie van de bijdrage Cocensus voor dit PO conform de meerjarenbegroting 2024.

2b.4 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

2c.1 Plustaak verkeersbeleid verlengd met 3 jaar t/m 2026; 1,5fte schaal 10

De basis formatie op verkeersbeleid is onvoldoende om alle in Bergen lopende zaken te behartigen. Daarom heeft Bergen de afgelopen 3 jaar een plustaak van 1,5 fte aan de BUCH opgedragen. Door deze plustaak te verlengen, kan vorm worden gegeven aan het mobiliteitsplan, de transferia en de uitvoeringsagenda parkeren. Daarnaast kan hierdoor onderbouwd advies worden gegeven aan projecten als Bergen Centrum, Bergerweg 125, Oudburgerpolder en de structuurvisie Schoorl Centrum.

2c.2 Voortzetten pilot transferium

Het realiseren van een transferium in de gemeente Bergen is één van de speerpunten van het vastgestelde parkeerbeleid van 2021. In de zomer van 2022 is er een pilot uitgevoerd om ervaring op te doen. Gezien er op dit moment nog geen geschikte definitieve locatie is gevonden om een transferium te realiseren en er vanuit de pilot in 2022 verbeterpunten naar voren zijn gekomen, is het voorstel om de pilot in 2023 in verbeterde vorm voort te zetten. Onderliggend doel: verder ervaring opdoen en bezoekers aan Egmond aan Zee een betrouwbaar parkeeralternatief bieden.

2c.3 Inzet kustbus tijdens zomermaanden

Connexion zet ook in 2023 geen lijndienst in richting Bergen aan Zee. Daarom wil de gemeente net als vorig jaar een kustbus inzetten om toch een openbaar vervoer verbinding te hebben tussen Alkmaar en Bergen aan Zee. Een duurzaam bereikbare kust is van belang voor de gemeente Bergen. Het is onwenselijk dat de buurtbus onder druk komt te staan en dat (strand-)bezoekers overstappen naar vervoer per auto of dat bezoekers helemaal niet naar Bergen aan Zee komen. De kustbus geeft invulling aan de regionale focusagenda duurzame bereikbaarheid en het daaronder vallende beleidsonderwerp bereikbaarheid kust. Een structurele oplossing voor na 2023 moet nog worden gevonden. Het mobiliteitsplan biedt een mogelijkheid om dit onderwerp in te verankeren.

2c.4 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

2c.5 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

**Programma 3
Een leefbare gemeente**

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Omgevingswet **Ontwikkeling**

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb) treden op 1 januari 2024 in werking. De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wkb hebben structurele financiële effecten. Zo voorzien we een daling in legesopbrengsten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke omgevingsvergunning, waarbij een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen en het bouwtechnische toezicht richting private partijen verschuift. Ook verkrijgen gemeenten met de Omgevingswet meer decentrale beleidsruimte. In de aankomende jaren kunnen, met name in het omgevingsplan, keuzes gemaakt worden waarmee de nu vergunningsplichtige activiteiten, straks meldingsplichtig of vergunningsvrij kunnen worden. Daarentegen is het dan toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Op dit punt wordt in 2023 nog duidelijkheid verwacht over de financiering. De structurele impact van de Omgevingswet en de Wkb wordt gemonitord en eventuele financiële effecten verwerken we in de P&C documenten.

Wat willen we bereiken?

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. In deze wet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet wordt de gemeente, samen met de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo, voorbereid op de invoering van deze wet.

De vier gemeenteraden hebben in 2019 het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

- Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal;
- Ruimte aan initiatieven;
- Vroegtijdige samenwerking;
- Integraal werken en maatwerk.

Met de vaststelling van de omgevingsvisie is een integrale beleidsvisie voor de fysieke leefomgeving aanwezig met een breed maatschappelijk draagvlak voor de inhoud en de daaruit voortvloeiende opgaven.

Direct na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan alle bestemmingsplannen op in één tijdelijk omgevingsplan van rechtswege. We werken stapsgewijs naar één omgevingsplan voor het gehele grondgebied conform de bepalingen van de Omgevingswet. Dit is voor 1 januari 2030 gerealiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatieproces waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2024:

- na de vaststelling van de omgevingsvisie voor de gehele gemeente een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voorhanden zijn;
- verder gaan met het opstellen van het nieuwe omgevingsplan;
- in een omgevingsprogramma voor het landelijk gebied een uitwerking geven aan de speerpunten voor dat gebied. Een omgevingsprogramma is een nieuw instrument binnen de Omgevingswet. In een omgevingsprogramma kunnen op tactisch niveau ambities worden uitgewerkt en vertaald in beleid dat onder andere gebruikt kan worden bij het opstellen van het omgevingsplan. Verder biedt een omgevingsprogramma de mogelijkheid om een uitvoeringsparagraaf uit te werken met concrete uitvoeringsmaatregelen voor het landelijk gebied. De doorlooptijd voor het opstellen van het gebiedsprogramma voor het landelijk gebied bedraagt zo'n anderhalf jaar. De uitkomsten bieden een beleidskader en een concreet maatregelenpakket.

De overige activiteiten die we daarvoor in 2024 gaan doen, zijn onderdeel van de begroting van de Werkorganisatie BUCH. Dit zijn:

- de processen optimaliseren en producten en diensten verbeteren naar de bedoeling van de Omgevingswet;
- het leertraject Omgevingswet voor medewerkers voortzetten, evalueren en indien een vervolg noodzakelijk is, dit organiseren;
- medewerkers verder begeleiden, zodat houding en gedrag van alle bij de uitvoering van de Omgevingswet betrokkenen toewerken naar een volledig digitale ondersteuning van de Omgevingswet. Deze digitale ondersteuning sluit aan op de voorzieningen en functionaliteiten die op landelijk niveau binnen het Digitale Stelsel Omgevingswet zijn ontwikkeld - voor zover het bijdraagt aan onze ambitie voor de organisatie en de Omgevingswet;
- de colleges en raden verder informeren over het nieuwe stelsel en hun rol, bevoegdheden en mogelijkheden daarin;

- inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder informeren over het nieuwe stelsel en de mogelijkheden die de wet hen biedt;
- de structurele financiële impact voor de gemeente en de Werkorganisatie BUCH van de inwerking getreden Omgevingswet en naar aanleiding van de vaststelling van (onderdelen van) het omgevingsplan monitoren en eventuele financiële effecten verwerken;
- het Programma Omgevingswet monitoren, waarbij de voortgang en risico's periodiek worden beheerst en afwijkingen gerapporteerd. De risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld met behulp van het Risicomanagement Informatie Systeem (NARIS®). De resultaten van de risico-inventarisatie maken onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In de begroting 2023 staat dat wij constateerden dat voor een goede invoering van de Omgevingswet een capaciteitstekort is. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om dit tekort op te vangen. Hiervoor is een compensatie door het Rijk toegezegd, maar het is de vraag of alle kosten worden gedekt. Voor het project omgevingsplannen is onvoldoende capaciteit om het gebiedsdekkende omgevingsplan te maken. Voor 1-1-2030 moeten alle deelplannen klaar zijn. Daarom is tot en met 2027 per jaar extra budget nodig. Wellicht kan (gedeeltelijk) dekking worden gevonden uit de toegezegde compensatie vertragingkosten door het Rijk.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het college geeft uitvoering aan de beleidsopgaven uit de omgevingsvisie. Ook is het opstellen van het omgevingsplan conform de bepalingen van de Omgevingswet gestart. 2024 is het eerste jaar dat we werken met en 'naar de letter' van de Omgevingswet. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet start de volgende fase, waarin we steeds meer 'naar de bedoeling' van de Omgevingswet gaan werken.

Wonen

Wat willen we bereiken?

In april 2019 is de notitie 'Woningbouwafspraken en programmering Regio Alkmaar' vastgesteld. Met deze notitie zijn de ambities en opgaven, programmering en woningbouwafspraken uit het RAP (Regionaal Actieprogramma) nader uitgewerkt. Met deze nieuwe woningbouwafspraken gaat Regio Alkmaar zich meer richten op realisatiecapaciteit. Dit betekent dat er meer woningbouwlocaties aan de programmering moeten worden toegevoegd en dat het bouwtempo omhoog moet. Er moeten meer betaalbare woningen worden gerealiseerd om in de behoefte te kunnen voorzien.

Daarnaast hebben we de Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord ondertekend. We spannen ons in om tweederde betaalbare woningbouw te realiseren.

Onder het betaalbare segment vallen:

- de sociale huurwoningen tot € 806,06 per maand (prijspeil 2023);
- middenhuur tot maximaal circa € 1.000,- (prijspeil 2020; of 187 punten);
- koopwoningen met een aankoopprijs van maximaal € 355.000,- (VON).

De woningbouwprogrammering van de nieuwbouw van sociale huurwoningen wordt zo ingepland dat wordt toegewerkt naar een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad met een streven naar 30% sociale huurwoningen in de woonvoorraad. De eerste jaren is het aandeel betaalbare huur- en koopwoningen lager. Om vertraging te voorkomen, worden reeds vastgelegde afspraken met ontwikkelaars niet opengebroken. Extra inzet op betaalbare woningbouw komt daarom op de middellange termijn terug in de realisatiecijfers.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Indien de Huisvestingswet ongewijzigd wordt aangenomen, moet de Doelgroepenverordening worden aangepast om via de Huisvestingsverordening de voorrangregels bij sociale koop en middenhuur te kunnen regelen.
- Twee keer per jaar actualiseren wij Plancapaciteit.nl en stellen we samen met Regio Alkmaar de Regionale Woningprogrammering naar realisatiecapaciteit op.
- Zetten we ons in om, in samenwerking met de Woongangmakers, de woningbouw te versnellen;
- Zetten we waar nodig de doelgroepenverordening in om bij nieuwbouw de categorieën sociale huur en middeldure huur en sociale koop te borgen;
- Geven we uitvoering aan het in 2021 opgestelde regionaal woonakkoord tussen Regio Alkmaar en de provincie Noord-Holland.
- Geven we uitvoering aan de bestuursopdracht flexwonen.
- Geven we uitvoering aan de Woondeal 2.0.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

De komende jaren is een toename te zien van het aantal woningen dat wordt opgeleverd. Ook het aantal woningen in de woningprogrammering neemt toe. De doorstroming op de woningmarkt is verbeterd en de onderverhuur van sociale huurwoningen is afgenomen. Het aandeel betaalbare woningen is toegenomen.

Projecten

- Watertorengedebied
Bij de nieuwbouw van de sporthal wordt de sociaal en maatschappelijke functie die de hal heeft, gecontinueerd. Tevens worden 12 verandawoningen en 22 eengezinswoningen gerealiseerd.
- Voetbalfusie Egmond
Vestiging van een nieuwe sportvoorziening aan de Egmonderstraatweg is niet mogelijk door de vernietiging van het

vaststellingsbesluit van de gemeenteraad door de Raad van State. Na een ledenraadpleging willen de drie voetbalverenigingen door met de fusie van de clubs. Wij willen komen tot een nieuw voetbalcomplex op één van de bestaande drie locaties voor de nieuwe fusievereniging.

- **Delversduin**
Het plan Delversduin bestaat uit maximaal 162 woningen. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. De initiatiefnemer bereidt samen met de gemeente aanvragen voor met inachtneming van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan. De aanvragen hebben betrekking op het bouw- en woonrijp maken, het inrichten van de natuur en het bouwen. Tevens vinden overleggen plaats met natuurbeherende instanties over het toekomstig beheer van het natuurgebied.
- **Parck de Beeck**
Het plan gaat uit van de bouw van maximaal 152 woningen verdeeld over vijf appartementengebouwen met in totaal 110 woningen en 42 grondgebonden rijenwoningen. 76 woningen worden gerealiseerd in de sociale huur, 44 in de middeldure huur en 32 als “goedkope” koopwoning. De grond voor de 76 sociale huurwoningen wordt aan Kennemer Wonen verkocht. Het is de wens de grond voor de middeldure huurwoningen ook aan Kennemer Wonen te verkopen zodat Kennemer Wonen deze huurwoningen voor ten minste 20 jaar kan verhuren. Het openbaar gebied wordt nader uitgewerkt met inachtneming van de eisen vanuit duurzaamheid, beheer openbare ruimte en beeldkwaliteit, waarna de werkzaamheden ten behoeve van het bouw- en woonrijp maken worden aanbesteed.
- **Het project Dorpsplein**
Een sloopnieuwbouwplan met twee gebouwen (29 appartementen). Op de begane grond komt ruimte voor horeca en winkels. En er komt een ondergrondse stallingsgarage met 46 parkeerplaatsen. De sloop ten behoeve van de nieuwbouw is gereed. Er wordt een coördinatiebesluit gevraagd aan de raad en een bestemmingsplanprocedure opgestart, gecoördineerd

met een omgevingsvergunning activiteit bouw en kap. De start van de realisatie, en eventueel ook de inhoud van het plan, is volledig afhankelijk van deze procedures.

- **Harmonielocatie**
Het project de Harmonielocatie; een sloopnieuwbouwplan met een combinatie van een parkeergarage met minimaal 88 parkeerplaatsen, winkels, 20 – 27 woningen en/of gebouwen met een sociaal-maatschappelijke invulling. De selectieidraad voor de ontwikkelaar wordt in april 2023 gepubliceerd, contractering (verkoop grond) wordt verwacht in de tweede helft van 2023.
- **Schoorl-centrum visie**
Voor Schoorl-centrum is een stedenbouwkundige visie vastgesteld door de raad. Het plan voorziet in de bouw van 100-150 woningen. Tevens is aan de Sportlaan een parkeergarage gepland die plaats biedt aan ca 200 parkeerplaatsen. Voor de bouw van de woningen is een beeldkwaliteitsplan in voorbereiding. Tevens wordt onderzoek gedaan naar de stichtingskosten van de parkeergarage en de exploitatiemogelijkheden. Afhankelijk van de besluitvorming over het beeldkwaliteitsplan en de parkeergarage, kan daarna een bestemmingsplan worden voorbereid.
- **Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen**
In de gemeente is grote behoefte aan betaalbare sociale huurwoningen. De herontwikkeling van de Oosterkimschool (Schoorl), de sloop en nieuwbouw van Elkshove (Bergen), nieuwbouw Tuin- en Oostdorp (T&O; Bergen), de herontwikkeling van Petruschool (Groet) en de herontwikkeling van het oude Rabobankgebouw (Schoorl) geven invulling aan de gemeentelijke uitwerking van de prestatieafspraken en de doelstelling van het bouwen van meer sociale huurwoningen. Deze woningbouwplannen worden aangeduid als de Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen. In elk bouwplan worden ongeveer 20 woningen gerealiseerd. Het totale woningbouwprogramma van de komende jaren voor de

Woningbouwontwikkeling Kennemer Wonen komt daarmee uit op circa 100 woningen in de categorieën 1 en 2.

Landelijk gebied **Ontwikkeling?**

De provincie is een Provinciaal Programma Landelijk Gebied aan het opzetten. Centraal hierbinnen staan de natuur-, water- en klimaatdoelen vanuit de Rijksoverheid. In de vorm van een gebiedsgerichte aanpak wordt de komende jaren onderzocht hoe de doelen gehaald kunnen worden. De provincie werkt in de gebiedsprocessen samen met andere overheden, zoals gemeenten en waterschappen, en maakt gebruik van de kennis en ervaringen van natuurbeheerders, landbouworganisaties, ondernemers in het gebied, zoals agrariërs en inwoners.

Wat willen we bereiken?

Er gebeurt de komende jaren veel in het landelijk gebied. Naast de gebiedsprocessen van de provincie zijn verschillende natuurbeheerders en het hoogheemraadschap bezig met planvorming. Als gemeente willen we de regie houden en actief meedoen met gebiedsprocessen en projecten die gericht zijn op een duurzaam toekomstperspectief voor het buitengebied. We willen samen met de stakeholders een koers bepalen en samenwerken aan een toekomstbestendig landelijk gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Als plustaak wordt één fte extra ingezet voor het landelijk gebied. Deze capaciteit is nodig om proactief richting te kunnen geven aan de toekomst van onze landelijke gemeente. Aanhaking op provinciale processen is nu te dun bezet. Er komen veel opgaven op ons af waar de gemeente een belangrijke (coördinerende) rol te vervullen heeft, zoals de afronding natuurnetwerk, de Kaderrichtlijn Water, buitengebied klimaatbestendig maken, met agrariërs aan de slag om na het “nationaal landbouwakkoord” dit te concretiseren in Bergen.

Omwonenden van de Zuurvenspolder zijn een initiatief gestart om de polder te ontwikkelen tot een aantrekkelijk wandel- en natuurgebied. Als gemeente leveren we een bijdrage aan de planvorming en onderzoeken we of en hoe we gemeentelijke gronden in het gebied kunnen inbrengen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Door de extra inzet op het landelijk gebied krijgt de gemeente een actieve rol in processen en projecten en krijgt een sturende rol bij de uitwerking van de opgaven die er liggen voor het buitengebied.

In de Zuurvenspolder ontstaat de komende jaren samen met bewoners en stakeholders een gebied met bijzondere natuur- en landschapswaarden.

Vastgoedbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen meer inzicht in de vastgoedportefeuille van de gemeente om gericht te kunnen sturen op onder andere de exploitatie, verduurzamen en onderhoud van de gemeentelijke eigendommen. Door gebouwen en gronden te bezitten kan de gemeente sturen op de kwaliteit van ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke doelen realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2023 is gestart met de nulmeting van de vastgoedportefeuille en het opstellen van het strategisch vastgoedbeleid. Er worden in 2024 strategische huisvestingplannen opgemaakt om in te spelen op de huidige- en toekomstige wensen. Ook de (strategische) grondposities worden in kaart gebracht.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- 1) Strategisch inzicht: vaststelling kern-vastgoedportefeuille en de vertaling van beleidsplannen/ wensen naar concrete huisvestingsplannen (5-10 jaar);
- 2) Verduurzamingsopgave gemeente Bergen, verankering vastgoedbeleid met routekaart verduurzaming (Bergen, Castricum, Heiloo, 4 juni 2021);
- 3) Transparantie (het verhogen van de transparantie en het verbeteren van de verantwoording);
- 4) Veranderde rol gemeente (implementeren van Didam-arrest, leegstandbeleid, uitgiftebeleid).

En het strategisch vastgoedbeleid is vastgesteld waarin de kaders zijn opgenomen voor strategische huisvestingsplannen, zodat de gemeente kan inspelen op de huidige en toekomstige wensen.

Herziening Nota Grondbeleid en Nota Grondprijnsbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen graag actiever kunnen sturen op de woningvoorraad en andere beleidsdoelen. Het verwerven van grondposities is daar een sturingsinstrument in. Om dit als gemeente te kunnen doen is een beleidswijziging nodig.

Wat gaan we daarvoor doen?

We actualiseren de Nota Grondbeleid en de Nota Grondprijnsbeleid. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt tussen:

- Het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.

- Het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente, grondeigenaren, veelal projectontwikkelaars.
- Het transparant maken en beheersen van de risico's van ruimtelijke ontwikkelingen en projecten.
- Het transparant maken van uitgiftebeleid en een leidraad strDidam.

En de geactualiseerde Nota Grondbeleid is vastgesteld.

Met een geactualiseerde Nota Grondprijnsbeleid heeft uw raad de uitgangspunten vastgesteld voor de grondprijnsbepaling bij de uitgifte van grond door de gemeente. Het vaststellen van het grondprijnsbeleid dient de volgende belangen:

- uniformiteit en objectiviteit: gelijksoortige zaken worden gelijk behandeld binnen de BUCH;
- transparantie: zowel naar marktpartijen, inwoners als het bestuur wordt inzicht geboden in de grondprijzen of methodieken die de gemeente hanteert;
- draagvlak: openheid, uniformiteit en objectiviteit verhogen de aanvaardbaarheid van de gehanteerde prijzen;
- verdienend vermogen: de Nota Grondprijnsbeleid ondersteunt de financiële doelstellingen van de gemeente.

Aanpak illegaal grondgebruik

Wat willen we bereiken?

Bij het beheren van de openbare ruimte en het kabels- en leidingentracé komen we steeds vaker oneigenlijk grondgebruik tegen. Inwoners hebben zich bezit van de gemeente toegeëigend, waardoor werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden. Tot nu toe heeft de gemeente hier niet actief op gehandhaafd. Nu deze toe-eigening zowel beleidsdoelen (zoals de energietransitie) verhinderen, als tegenwerking bij het beheer van de openbare ruimte veroorzaakt, willen we hier op gaan handelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We inventariseren waar gemeentelijk eigendom oneigenlijk in gebruik genomen is en starten het traject op om bezit terug te krijgen of het gebruik te legaliseren. Dit is een langdurig en arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed. De eerste fase richt zich op de kabels- en leidingentracés, groen en nutsvoorzieningen. Voor het overige illegaal in gebruik genomen bezit is een plan van aanpak opgesteld en een gefaseerde aanpak voorgelegd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Het is inzichtelijk welk deel van de kabels- en leidingentracé oneigenlijk in gebruik genomen is. De gebruikers zijn aangeschreven en het traject tot teruggave of legalisering is gestart. Het is duidelijk wanneer het gehele tracé weer vrij van oneigenlijk gebruik is.

Actualisatie snippergroenbeleid

Wat willen we bereiken?

We willen inwoners meer duidelijkheid geven over de uitgifte van gemeentelijke groen(stroken). De gemeente hecht veel waarde aan al het groen binnen haar gemeente en daarom is het wenselijk om

dit groen zoveel mogelijk te behouden. Bij het inrichten van de openbare ruimte wordt een evenwichtige afstemming gezocht tussen de uitgeefbare percelen ten behoeve van wonen en werken en een juiste infrastructuur voor wegen, groen en water.

Wat gaan we daarvoor doen?

We actualiseren de Beleidsnotitie Snippergroen. Dit vergt een integrale afweging tussen diverse beleidsvelden en een goede bestuurlijke afstemming tussen de raad en het college. Dit is een arbeidsintensief traject dat aan een extern bureau wordt uitbesteed.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Uw raad heeft keuzes gemaakt over:

- het vaststellen van uitgangspunten, waaraan de verkoop van snippergroen moet worden getoetst;
- het vaststellen van de werkwijze;
- het vaststellen van verkoop- en verhuurprijzen.

En dit is vastgelegd in een geactualiseerde beleidsnotitie Snippergroen.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Milieutaken

Wat willen we bereiken?

We willen ons, in verband met de invoering van de Omgevingswet, voorbereiden op de decentralisatie van milieutaken.

Ter bevordering van de gezondheid van onze inwoners wordt actief ingezet op beperking van vliegtuighinder.

Wat gaan we daarvoor doen?

Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en GGD Hollands Noorden. Deze gemeenschappelijke regelingen trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de Omgevingswet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de gemeenschappelijke regelingen. Alvorens over te gaan tot het overdragen van taken vindt afstemming plaats tussen gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen over inhoud en impact van deze taken, zowel op beleids- als financieel niveau. Dit vormt de basis voor een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de Omgevingsdienst. Uitgangspunt hierbij is een gelijkblijvende bijdrage.

Zoals onder 3A (Omgevingswet) benoemd, worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betreft het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Er volgt nog duidelijkheid over de financiering en over de wijze van uitvoering door de Omgevingsdienst. Zoals het er nu naar uitziet, worden gemeenten geacht dit op te vangen met de incidentele middelen voor de implementatie van de Omgevingswet en stelt het Rijk geen geld beschikbaar voor de gemeenten.

Wel monitort men hoe de uitvoeringspraktijk vordert en op basis hiervan wordt besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast.

In de regio Alkmaar-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol. In het bijzonder worden hier de ontwikkelingen rondom het Luchthavenverkeersbesluit Schiphol, het besluit Luchtruimherziening en de Initiatiefwet nachtvluchten genoemd.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

Vanaf 2024 wordt onder de Omgevingswet in samenwerking met de Omgevingsdienst uitvoering gegeven aan de milieutaken. Hierbij wordt duidelijk hoe de verschuiving van taken uitwerkt in de dienstverlening en de financiële positie. De inzet voor beperking van vliegtuighinder moet leiden tot een vermindering van het aantal meldingen en een zichtbare verbetering in de periodieke door de GGD uitgevoerde gezondheidsmonitoring.

Klimaat

Ontwikkeling

Het Programma Klimaat ontwikkelt zich door in 2024. Nadat in 2023 de financiële kaders vanuit het Rijk duidelijk werden en het meeste beleid op de vijf pijlers van het programma door de raden vastgesteld is, wordt er in 2024 aan de uitvoering gebouwd. Met meer mensen en meer middelen, met meer mogelijkheden dus. Handen uit steeds meer mouwen om de enorme klus van de duurzaamheidstransitie te helpen vormgeven. Meer samen ook, met bewoners en ondernemers in onze gemeenten.

De gemeente pakt haar rol als regisseur van de duurzaamheidstransitie, maar zeker ook als facilitator. Ten dienste van initiatieven uit de samenleving, van mensen die hun eigen huis of bedrijf willen verduurzamen, al dan niet met elkaar. Als voorlichter en adviseur en met een beetje financiële hulp. Ook als aanjager of zelfs uitvoerder van projecten voor opwek van duurzame energie, voor circulaire economie en klimaatadaptatie. Voor duurzame mobiliteit en natuurlijk voor het (verder) verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Hieronder per pijler de belangrijkste initiatieven die we nu voorzien voor 2024. Daarbij wel meteen een kanttekening: de duurzaamheidstransitie is in volle gang, wat betekent dat het 'speelveld' er elke maand anders uitziet door nieuwe regelgeving, nieuwe subsidies en nieuwe initiatieven. Dynamisch en uitdagend!

Wat willen we bereiken?

1. Energietransitie

De energietransitie gaat over opwek van duurzame elektriciteit met zonnepanelen en de warmtetransitie, het isoleren van woningen en (voorbereiden op) het stoppen van verwarmen met aardgas.

Opwek van elektriciteit:

- Groei in het aantal geplaatste zonnepanelen op grote daken voortzetten;
- Installatie van de hoeveelheid zonnepanelen boven parkeerplaatsen versnellen.
- (Faciliteren van) realisatie van zonneparken binnen de RES-zoekgebieden.

Warmtetransitie:

- Voorlichting, informatie en advies voor bewoners en ondernemers, met Duurzaam Bouwloket, energiecoaches en Centrum voor verduurzaming;
- Buurt-aanpak gericht op isoleren woningen met de slechtste energie-labels en bewoners met minste koopkracht vanuit het Nationaal Isolatie Programma;
- Opsporen, aanhaken, ondersteunen van buurtinitiatieven in de warmtetransitie. Gebruikmaken van draagvlak en energie in de samenleving;
- Energiearmoede aanpak voor bewoners met laag inkomen en hoge energierekening.

2. Circulaire economie

Het uitvoeringsprogramma 2023-2024 van Circulaire economie wordt volgens planning uitgevoerd. Focus op vier hoofdthema's: Landbouw, Consumptiegoederen, Bouw & Infrastructuur en Bedrijven.

- Ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw;
- Circulair maakonderwijsprogramma opschalen;
- Netwerk van reparatiepartijen ondersteunen in de markt;

- Consumenten voorlichten en betrekken;
- Circulair bouwen, onderhouden en slopen binnen de gemeente de norm maken;
- Koplopernetwerk van bedrijven in bouw en textiel stimuleren.

3. Klimaatadaptatie

We geven uitvoering aan het beleidsplan met uitvoeringsprogramma. Dat betekent op drie niveaus

1. Huis en pand
 2. Straat gebied en wijk
 3. Stad en regio
- Mensen voorlichten, betrekken en informeren over klimaatadaptatieve kansen en maatregelen;
 - Ontstening en vergroening van eigen tuin, aansluiten bij bestaande initiatieven en werkzaamheden;
 - Aansluiten bij projecten voor herinrichting en ontwikkeling met als doel meer vergroening en minder wateroverlast.

4. Duurzame mobiliteit

In 2023 hebben de provincie en het college de Regionale Agenda Mobiliteit vastgesteld. Ook is een pluspakket voor duurzame mobiliteit vastgesteld. Hoofdonderwerpen daaruit:

- Verbetering fietsinfrastructuur;
- Plaatsing laadpalen voor elektrische auto's;
- Stimuleren deelmobiliteit.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente heeft de verplichting om een CO₂ reductie van de uitstoot van de gemeentelijke vastgoedportefeuille te realiseren van 55% in 2030, 95% in 2050 en 100% aardgasvrije panden in 2050. De strategie om deze doelen te bereiken is vastgelegd in de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed die in 2023 is vastgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- We blijven het Centrum voor Verduurzaming bedrijventerreinen regio Alkmaar ondersteunen en stimuleren;
- We gaan Solar Carports versneld realiseren.

Warmtetransitie

Voor de warmtetransitie faciliteren en stimuleren we inwoners en ondernemers tot het nemen van energiebesparende maatregelen.

- Het netwerk van energiecoaches wordt uitgebreid met 15 coaches tot in totaal circa 30 coaches en verder geprofessionaliseerd. Deze coaches gaan 1.000 koopwoningen bedienen met een gratis stappenplan voor energiebesparing. Met informatieavonden, inloopspreekuren en de inzet van een mobiele showroom met maatregelen, bereiken we nog meer huishoudens met advies en subsidies;
- Er komt een onlineplatform om communicatie tussen de gemeente, energiecoaches en inwoners te faciliteren;
- De huishoudens in de doelgroep energiearmoede worden bereikt door middel van herhaald en één-op-één contact;
- In 2023 zijn we gestart met een isolatie-buurtaanpak in een buurt waar veel koophuizen DEFG-labels hebben en de mensen die er wonen in de categorie lagere inkomens vallen. Dit gaan we in 2024 voor een volgende buurt doen;
- We gaan bewonersinitiatieven faciliteren vanuit de gemeente;
- We laten onderzoek uitvoeren naar alternatieve warmtebronnen, zoals ondiepe geothermie, aquathermie, zonnewarmte en sportveldthermie.
- Met een 'soortenmanagementplan' zorgen we voor een gebiedsgerichte bescherming van vleermuis, gierzwaluw en huismus. Daardoor hoeven particuliere woningeigenaren niet langer ieder individueel maatregelen te nemen bij isolatie.

2. Circulaire economie

- Om ruimte creëren voor natuurinclusieve landbouw werken we samen met agrariërs en stakeholders verder aan een aantal pilots voor korte ketens en nieuwe verdienmodellen;
- We schalen ons circulair maakonderwijsprogramma op naar meer scholen en starten, naast de modules wol & textiel en fietsen maken, ook met de lessen voor repareren van elektrische apparaten;
- We richten ons op inwonersparticipatie, zodat inwoners bewust worden van hun koopgedrag en gestimuleerd worden om te hergebruiken, repareren en opgeknapt spullen uit de regio te kopen;
- We gaan circulair bouwen, onderhouden en slopen verder inbedden in de werkorganisatie zodat het de norm gaat worden, door trainingen en presentaties;
- De circulaire economie wordt verder geborgd in beleid en contracten. Bij gronduitgifte door de gemeente worden circulaire criteria meegegeven als voorwaarden voor toekomstige plannen of projecten. En met Kennemer Wonen worden circulaire prestatieafspraken gemaakt;
- We ontwikkelen en bouwen het koplopernetwerk van ondernemers in de bouw, het toerisme en de textielbranche uit, die circulaire economie toepassen of willen toepassen in hun bedrijfsvoering.

3. Klimaatadaptatie

- We gaan stimuleren dat inwoners en ondernemers hun particuliere ruimte klimaatadaptief en natuurinclusief maken. Hiervoor gaat de gemeente meerdere activiteiten uitvoeren, deels in samenwerking met de regio Alkmaar:
 - a. Een gemeentelijke subsidieregeling klimaatadaptieve maatregelen t/m 2026 voor inwoners, bedrijven en andere instituten, zoals scholen;
 - b. Voorlichting en promotie met activiteiten zoals het NK Tegelwippen en incidentele tegelopaalservice,

geveltuinenactie en het opbouwen van een (regionaal) loket dat gratis maatwerkadvies kan geven aan inwoners en bedrijven over een klimaatadaptieve inrichting van huis en tuin;

- c. Aansluiten bij bestaande initiatieven, zoals inwoners en dorpsraden met goede ideeën, groene schoolpleinen, vergeten plantseizoen, Groen Kapitaal.
- Op het niveau van straat, wijk en gebied en ook in de regio zorgen we ervoor dat klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit onderdeel worden van (bouw)projecten.

4. Duurzame mobiliteit

- In goede afstemming met de omwonenden worden laadpalen geplaatst om inwoners te faciliteren de overstap te maken naar elektrisch rijden;
- De mogelijkheid voor het overkappen van grotere parkeerterreinen met zonnepanelen wordt onderzocht;
- Initiatieven voor elektrische deelauto's in woonwijken gaan we faciliteren;
- Bewoners worden gestimuleerd om vaker de fiets te nemen;
- Duurzame mobiliteit wordt een belangrijk onderdeel in de mobiliteitsvisie en daarmee in de Omgevingsvisie, met daarin ketenmobiliteit, stimulering openbaar vervoer, autoluw wonen en duurzame bereikbaarheid kust, samen met de realisering van transferia.

5. Duurzame bedrijfsvoering

De gemeente geeft uitvoering aan de Routekaart voor de verduurzaming van het eigen vastgoed, door versneld bij een aantal panden verduurzamingsmaatregelen te treffen en een nieuw uitvoeringsplan op te stellen voor de verduurzaming van panden in 2025.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

1. Energietransitie

Opwek van elektriciteit

- Het aantal zonnepanelen op grote daken van bedrijven is wederom gegroeid;
- Tenminste één parkeerplaats is uitgewerkt tot projectlocatie voor een Solar Carport in de gemeente Bergen.

Warmtetransitie

- Woningeigenaren kunnen gemeentelijke subsidie voor energiebesparing bestaande woningen aanvragen;
- Ondernemers kunnen via de gemeente een kosteloze Energiescan aanvragen;
- Door monitoring meten we de voortgang van de energietransitie. Dit maken we inzichtelijk in een real time dashboard, waarop de mate waarin de transitie “leeft” in de maatschappij zichtbaar gemaakt kan worden;
- Het aantal huishoudens in de buurt dat isolatiemaatregelen toe gaat passen, is toegenomen;
- Het aantal bewonersinitiatieven dat zich aanmeldt en de stappen die zij door de ondersteuning versneld zetten richting een aardgasvrije buurt;
- De onderzoeken naar de verschillende warmteopties in de gemeente voor kleinschalige warmtenetten zijn uitgevoerd, zodat we scherper hebben wat er voor alternatieven zijn voor aardgas naast de individuele oplossingen.
- Er is een ‘soortenmanagementplan’ opgesteld.

2. Circulaire economie

- We draaien een pilot met het in 2023 gekozen korte keten concept en ontwikkelen pilots voor natuurinclusieve landbouw, verdienmodellen en gemeentelijk instrumentarium;
- Het circulair maakonderwijsprogramma is opgeschaald naar meer scholen en krijgt een vastere organisatievorm. Er zijn twee pilots voor businesscases voor hergebruik en reparatie

opgestart. Het netwerk en inwoners hebben een digitale ontmoetingsplek en reguliere bijeenkomsten;

- We monitoren de mate van circulariteit in eigen projecten en die van bedrijven waar we aan uitbesteden;
- We hebben bijeenkomsten voor bedrijven georganiseerd in de bouw, toerisme- en textielbranche;
- Het evaluatieverslag 2023 is opgeleverd, het uitvoeringsprogramma 2025 is afgestemd met het college en het educatie/trainingsprogramma voor de BUCH werkorganisatie is opgeleverd.

3. Klimaatadaptatie

- We monitoren en evalueren de verschillende acties die zowel op huis/pand, op straat, buurt, wijk als op regionaal niveau ingezet zijn.

4. Duurzame mobiliteit

- Het aantal laadpalen is volgens planning uitgebreid;
- Het Fietsbeleidsplan is uitgevoerd voor de jaarschijf 2024;
- Duurzame mobiliteit is tot integraal onderdeel van het Mobiliteitsplan en de nota Parkeernormen gemaakt;
- Transferia zijn gerealiseerd in combinatie met een goede fietsbereikbaarheid;
- De bereikbaarheid van de kust is verbeterd door inzet van de kustbus.

5. Duurzame bedrijfsvoering

In 2024 is een deel van het eigen vastgoed verduurzaamd, waardoor het energieverbruik van deze panden is gedaald en de CO₂-uitstoot is verminderd. Door middel van een jaarlijkse evaluatie wordt de CO₂ besparing in beeld gebracht.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken?

Het groene karakter binnen en tussen de dorpen is onderdeel van de identiteit van onze gemeente. Het draagt bij aan een gezonde en prettige leefomgeving. Behoud daarvan, vooral het openhouden van het buitengebied, is essentieel. Tegelijkertijd zien wij dat de druk op onze schaarse buitenruimte groter wordt door ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de opgave om meer woningen voor onze inwoners te realiseren. Verder zien wij taken op ons afkomen als gevolg van de verandering van het klimaat. Wij streven naar een goede balans tussen de diverse ontwikkelingen die het groene karakter van onze gemeente waarborgt, en waarbij rekening wordt gehouden met de verandering van het klimaat.

In het vastgestelde groenbeleidsplan is afgesproken dat het aantal bomen per jaar met 175 bomen moet toenemen. Deze ambitie wordt tot uitvoering gebracht indien er voldoende plantlocaties zijn. Daarnaast wordt aandacht gegeven aan de verbinding van groen en klimaat-adaptieve maatregelen zoals betere infiltratie en aanleg van koeltegebieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wij versterken het groene karakter door:

- het versterken van de groen- en bomenstructuur;
- werken aan meer biodiversiteit, in bijzonder het bieden van meer leefruimte voor bijen en vlinders;
- behoud van bestaande 'natuurpareltjes';
- de ontwikkeling van nieuwe 'natuurpareltjes';
- de planvorming per gebied vorm te geven samen met inwoners, gebruikers en NGO's;
- per gebied een aantal doelsoorten te bepalen;
- de ontwikkeling van koeltegebieden;
- verbetering van infiltratie door wegversmalling, doorlatende bestrating en aanleg wadi's;
- over te gaan van een vijfjarige naar een driejarige cyclus van boomveiligheidscontroles (BVC);
- een meer duurzaam bomenbestand te bereiken, door middel van meer en betere infiltratie;
- mee te doen aan het NK Tegelwippen.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Er is meer groen in Egmond aan Zee (vooral Egmond-Zuid).
- Er is meer biodiversiteit binnen onze gemeente, waaronder meer leefruimte voor bijen en vlinders;
Er is meer vergroening van versteende gebieden, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren. Zo wordt er bij herinrichtingen meer rekening gehouden met groen en wordt verstening verminderd, waardoor de infiltratie vergroot;
- Er zijn meer bomen.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	3a	.1	Opstellen Omgevingsplannen t/m 2029.	0	145 N	260 N	145 N	170 N	S
nb	3a	.2	Omgevingsprogramma landelijk gebied	0	40 N	20 N	0	0	I
nb	3a	.3	Planvorming Zuurvenspolder	0	20 N	0	0	0	I
nb	3a	.4	Plustaak landelijk gebied structureel 1fte schaal 10 Bergen	0	107 N	111 N	115 N	119 N	S
aut	3a	.5	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	3 V	3 V	3 V	3 V	3 V	S
aut	3a	.6	Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord voor dit PO	0	2 N	3 N	4 N	4 N	S
aut	3a	.7	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	45 V	46 V	47 V	48 V	S
aut	3a	.8	BUCH jaarrekening Omgevingswet	78 N	0	0	0	0	S
aut	3a	.9	Budgetaanvraag voorbereiding en projectleiding School Centrum	157 N	0	0	0	0	I
aut	3a	.10	Plankosten Watertoreng gebied	85 N	85 N	0	0	0	I
aut	3a	.11	Bouwleges	55 V	0	0	0	0	I
aut	3a	.12	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	8 N	8 N	8 N	8 N	8 N	S
aut	3a	.13	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0 V	0 V	0 V	0 V	3 N	S
aut	3b	.1	Inkomst spuk uitvoering Klimaatakkoord	698 V	704 V	710 V	710 V	710 V	S
nb	3b	.2	Budget energietransitie (spuk klimaatakkoord)	27 N	99 N	80 N	88 N	88 N	S
nb	3b	.3	Budget energietransitie Plusambitie (spuk klimaatakkoord)	96 N	0	0	0	0	I
nb	3b	.4	Budget circulaire economie (spuk klimaatakkoord)	152 N	152 N	152 N	152 N	152 N	S
nb	3b	.5	Budget klimaatadaptatie (spuk klimaatakkoord)	45 N	40 N	50 N	50 N	50 N	S
nb	3b	.6	Budget duurzame bedrijfsvoering (spuk klimaatakkoord)	15 N	15 N	15 N	15 N	15 N	S
aut	3b	.7	Budget naar BUCH voor bestuursopdracht spuk Klimaatakkoord	310 N	306 N	299 N	284 N	269 N	S
aut	3b	.8	Indexatie Omgevingsdienst	0	157 N	169 N	181 N	156 N	S
aut	3b	.9	Actualisatie mutaties afval	0	5 V	33 V	55 V	165 V	S
aut	3b	.10	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	0	0 N	0	0	2 V	S

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	3c	.1	Snippergroen	20 V	20 V	20 V	20 V	20 V	S
nb	3c	.2	Inventariseren illegale tuinuitbreiding	0	100 N	0	0	0	I
aut	3c	.3	Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%	0	0 N	0 N	0 N	0 N	S
aut	3c	.4	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	10 V	10 V	10 V	10 V	S
aut	3c	.5	Vertraging oplevering Slotkwartier	43 N	22 N	0	0	0	I
aut	3c	.6	Herziening beleidsstukken vastgoed en grond	0	85 N	0	0	0	I
aut	3c	.7	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	11 N	6 N	1 N	4 V	9 V	S
aut	3c	.8	Indexatie budget onderhoud wegen	131 N	131 N	131 N	131 N	131 N	S
aut	3c	.9	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	148 V	211 V	4 V	79 N	156 N	S

3a.1 Opstellen Omgevingsplannen t/m 2029.

Voor het project omgevingsplannen is onvoldoende capaciteit om het gebiedsdekkende omgevingsplan te maken. Hiermee willen we in 2023 starten, om op tijd (voor 1-1-2030) klaar te zijn met alle deelplannen. Daarom is tot en met 2029 per jaar extra budget nodig. Voor 2023 is voldoende budget beschikbaar.

3a.2 Omgevingsprogramma landelijk gebied

In een omgevingsprogramma voor het landelijk gebied wordt een uitwerking gegeven aan speerpunten uit de Omgevingsvisie Bergen. In een omgevingsprogramma worden op tactisch niveau ambities uitgewerkt en vertaald in beleid dat onder andere gebruikt kan worden bij de actualisatie van het omgevingsplan. Verder biedt een omgevingsprogramma de mogelijkheid om een uitvoeringsparagraaf uit te werken met concrete uitvoeringsmaatregelen voor het landelijk gebied. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een extern bureau.

3a.3 Planvorming Zuurvenspolder

Omwonenden van de Zuurvenspolder zijn een initiatief gestart om de polder te ontwikkelen tot een aantrekkelijk wandel- en natuurgebied. Als gemeente leveren we een bijdrage aan de planvorming en onderzoeken hoe we onze gronden in het gebied kunnen inbrengen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een extern bureau.

3a.4 Plustaak landelijk gebied 1fte schaal 10 Bergen

De bestuurlijke wens vanuit Bergen is om proactief richting geven aan de toekomst van het landelijke gebied gemeente Bergen. Daarvoor is een uitbreiding op de basisdienstverlening nodig. Er komen veel opgaven op de gemeente af die een belangrijke (coördinerende) rol te vervullen hebben, zoals de afronding natuurnetwerk, de Kaderrichtlijn Water, buitengebied klimaatbestendig maken, met agrariërs aan de slag om na het nationaal landbouwakkoord dit te concretiseren in Bergen. Dat vraagt ook deelname aan provinciale processen. Als plustaak wordt structureel één fte extra ingezet voor het landelijk gebied.

3a.5 Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zie verklaring onder mutatie 1b.1.

3a.6 Indexatie Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord

Betreft de indexatie van de bijdrage van de Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord conform de concept meerjarenbegroting 2024 voor dit PO.

3a.7 Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO

Betreft de indexatie/actualisatie van de bijdrage Cocensus voor dit PO conform de meerjarenbegroting 2024.

3a.8 BUCH jaarrekening Omgevingswet

In de BUCH jaarrekening 2022 wordt aangekondigd dat het niet uitgegeven deel van de Omgevingswet ad € 234.000 totaal opnieuw wordt aangevraagd voor 2023 via de 1e firap BUCH 2023. Dit betreft het aandeel van Bergen conform de verdeelsleutel.

3a.9 Budgetaanvraag voorbereiding en projectleiding Schoorl Centrum

Conform het collegebesluit van 21 maart worden de volgende budgetten in verband met de voorbereiding voor de herinrichting Schoorl centrum aangevraagd:

1. Voor kosten projectleiding en communicatie voor 2023: 90.000,-
2. Voor het opstellen van het beeldkwaliteitsplan: 35.000,-
3. Voor het onderzoek naar de parkeergarage: 32.000,-

3a.10 Plankosten Watertorengebied

Er zijn plankosten benodigd voor de aanbestedingsprocedure en aanvraag voor de omgevingsvergunning. Verder worden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan diverse informatie en participatieavonden georganiseerd met bewoners en gebruikers. Dit heeft meer tijd gekost dan aanvankelijk verwacht en het gehele proces voor sporthal en woningbouw loopt naar verwachting ook nog in 2024 door. Er is € 115.000 benodigd voor 2023 en 2024 en

er is € 30.000 begroot. De extra benodigde plankosten zijn € 85.000 in 2023 en 2024.

3a.11 Bouwleges

De mutatie bestaat uit twee componenten: 1) de reguliere stroom en 2) de uitgebreide stroom. De reguliere stroom bestaat uit alle vergunningen exclusief plannen en projecten. De uitgebreide stroom bestaat uitsluitend uit plannen en projecten. Hieronder een toelichting op de berekeningsmethodiek.

1. de reguliere stroom: Op basis van historisch onderzoek is de verwachting dat de huidige stroom aan reguliere aanvragen blijft aanhouden. Om die reden is de reguliere stroom vastgesteld op € 725.000.
2. de uitgebreide stroom: Gelet op nieuwe wet- en regelgeving over onder meer de stikstof-uitspraak Porthos is het nu nog niet duidelijk of de begrootte projecten daadwerkelijk zullen worden vergund in 2023. Voor nu zijn de begrote projecten opgenomen. De Werkorganisatie houdt dit nauwlettend in de gaten en zal met de tweede FIRAP bijsturen. Het gaat om een bedrag van 827K. De verwachting voor 2023 is dat de volgende projecten worden vergund: Elkshove, Hotel Nassau, Hotel Maurits, Nieuw Eyssenstein, Petruschool, Delversduin fase 1 en Uitbreiding AH. De verwachtingen voor 2024, 2025 en 2026 zijn nog te onzeker om daar nu een begrotingsbedrag voor op te nemen. Dit komt vanwege de komst van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

3a.12 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

3a.13 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3b.1 Inkomst spuk uitvoering Klimaatakkoord

Betreft de te ontvangen inkomsten spuk uitvoering klimaatakkoord.

3b.2 Energietransitie

Het huidige uitvoeringsbudget is voldoende voor de fase waarin de energietransitie zich nu bevindt. Daarnaast is er voor de komende 2 jaar budget nodig om het Centrum voor Verduurzaming op te zetten dat fungeert als regionaal verzamelpunt van expertise en kennis dat ingezet wordt om bedrijven te helpen bij de verduurzamingsopgave (€ 27.000). In 2024 wordt het CvV geëvalueerd. Daarnaast is er vanuit de beleidsambitie behoefte om de energiecoaches, die in 2022 en 2023 nog in de plusambitie zit, structureel te maken.

3b.3 Energietransitie Plusambitie 2023

Werving, opleiding en inzet van extra Bergense energiecoaches om huis-aan-huis te gaan (€ 34.000). De gemeente agendeert klimaatadaptatie bij bedrijventerreinen en onderzoekt de kansen en behoeften (€ 30.000). De gemeente onderzoekt de haalbaarheid van klimaatadaptatieve maatregelen in bestaand vastgoed en zoekt aansluiting bij de versnellingsstrategie uit de routekaart verduurzamen vastgoed (€ 32.000).

3b.4 Circulaire economie

Het beleid is begin 2023 geaccordeerd door college en raad. Op basis hiervan zijn de volgende uitvoeringsbudgetten voorzien:

- Consumptiegoederen en onderwijs (€ 26.800)
- Bedrijven in de toerismebranche inspireren en informeren via (bestaande) events over circulaire economie (€ 10.000)
- Bouw&infrastructuur, projecten opzetten om kennis te ontwikkelen in de organisatie en leerervaring middels pilotprojecten (€ 22.000)
- Idem voor de landbouw als plusambitie (€ 93.000) waarvoor een subsidieaanvraag van 50% wordt gedaan.

3b.5 Klimaatadaptatie

Schaalniveau huis en pand:

2/3 van het oppervlak is van particulieren; ze zijn daarom belangrijk in het behalen van de doelstelling om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. Het blijvend verkrijgen van inzicht in kansen en knelpunten om de juiste prioriteiten te kunnen bepalen, kost € 10.000. Ondersteunen (voorlichten, aansluiten) inwoners met vergroening van de openbare en particuliere ruimte, door middel van grootschalige gezamenlijke actie (najaar) met de gemeenten, kost € 21.600 (inclusief groen kapitaal (€ 15.000)). Stimuleren middels subsidieregeling voor klimaatadaptatieve tuinen; € 0,00 (€ 33.000 gaat via rioolheffing). Ontzorgen met een tegelophaalservice waarbij een bedrijf de overbodige tegels ophaalt (€ 7.000). Verkennen gratis klimaatadaptatie advies voor inwoners bij bestaand (energie)loket; €0,00 (loopt via regionaal budget vanuit klimaatadaptatie, zie schaalniveau stad en regio).

Schaalniveau straat, gebied en wijk:

Het klimaatadaptief maken van het stedelijk gebied vraagt om een andere manier van werken. De fysieke uitvoeringskosten worden aangevraagd in projectbegrotingen.

Schaalniveau stad en regio:

De regionale kosten voor samenwerking met betrekking tot klimaatadaptatie komen voor 75% ten laste van de rioolheffing. 25% van de benodigde kosten komen ten laste van klimaatadaptatie. De kosten kunnen niet in zijn geheel ten laste van de rioolheffing komen, omdat deze watergerelateerd dienen te zijn en klimaatadaptatie ook een hitte, droogte en natuurinclusieve component bevat € 6.000.

3b.6 Duurzame bedrijfsvoering

Certificering op de CO2 prestatieladder niveau 3 en jaarlijkse audit (€ 10.500), inkoop duurzame energie met Nederlandse garanties van oorsprong (€ 4.000).

3b.7 Budget naar BUCH voor bestuursopdracht spuk

Klimaatakkoord

Dit betreft het budget van de spuk uitvoering Klimaatakkoord dat binnen de gemeente nog beschikbaar is om bijvoorbeeld nieuwe kosten vanuit de bestuursopdracht spuk Klimaatakkoord te dekken.

3b.8 Indexatie Omgevingsdienst

Betreft de aanpassing van het bedrag bijdrage aan Omgevingsdienst conform de concept meerjarenbegroting 2024 inclusief een indexatie van 3% vanaf 2025.

3b.9 Actualisatie mutaties afval

Betreft de indexatie en actualisatie van alle afvalmutaties kosten en opbrengsten zoals kwijscheldingen, bijdrage Cocensus en in 2027 indexatie nieuwe jaarschijf inkomsten uit heffing.

3b.10 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

3c.1 Snippergroen

Beslispunt snippergroen niet meer direct aan algemene reserve voortaan ten gunste van de exploitatie.

3c.2 Inventariseren illegale tuinuitbreiding

De bestuurlijke wens is om proactief te gaan handelen op illegale tuinuitbreiding. Vanuit de werkorganisatie wordt steeds vaker geconstateerd dat het lastiger wordt om hun taken uit te voeren, doordat gemeentegrond oneigenlijk in gebruik is genomen. Voor het opstarten van dit project moet externe capaciteit worden aangetrokken om in eerste instantie te inventariseren hoeveel gronden dit betreft en welke afspraken er wel/niet zijn gemaakt met inwoners.

3c.3 Indexatie jaarlijkse subsidies voor dit PO 3,1%

De indexatie van de jaarlijkse subsidies wordt conform beleid vastgesteld op 3,1%; zijnde de verwachting voor de nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2024 uit het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2023.

3c.4 Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO

Betreft de indexatie /actualisatie van de bijdrage Cocensus voor dit PO conform de meerjarenbegroting 2024.

3c.5 Vertraging oplevering Slotkwartier

Als gevolg van de motie Slotkwartier begin 2022 is het project tijdelijk stopgezet en vertraagd. Het nieuwe college kon eind 2022 verder met de invulling van het Slotkwartier. Door deze vertraging loopt de gemeente huuropbrengsten mis. De verwachte oplevering is juni 2024.

3c.6 Budget herziening beleidsstukken vastgoed en grond

In 2023 is conform bestuursopdracht gestart met de bestuurlijke ambitie uit het raadsbrede akkoord: het opstellen van het strategisch gemeentelijk vastgoedbeleid. De uitwerking van dit beleid loopt door in 2024. Voor deze uitwerking is de inzet van specialistische externe capaciteit noodzakelijk (€50.000). Verder moet voor de komende 4 jaar de Nota Grondbeleid en Nota Grondprijnsbeleid worden herzien (€ 25.000) en is er ook de bestuurlijke wens om het snippergroenbeleid te herzien (€ 10.000).

3c.7 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

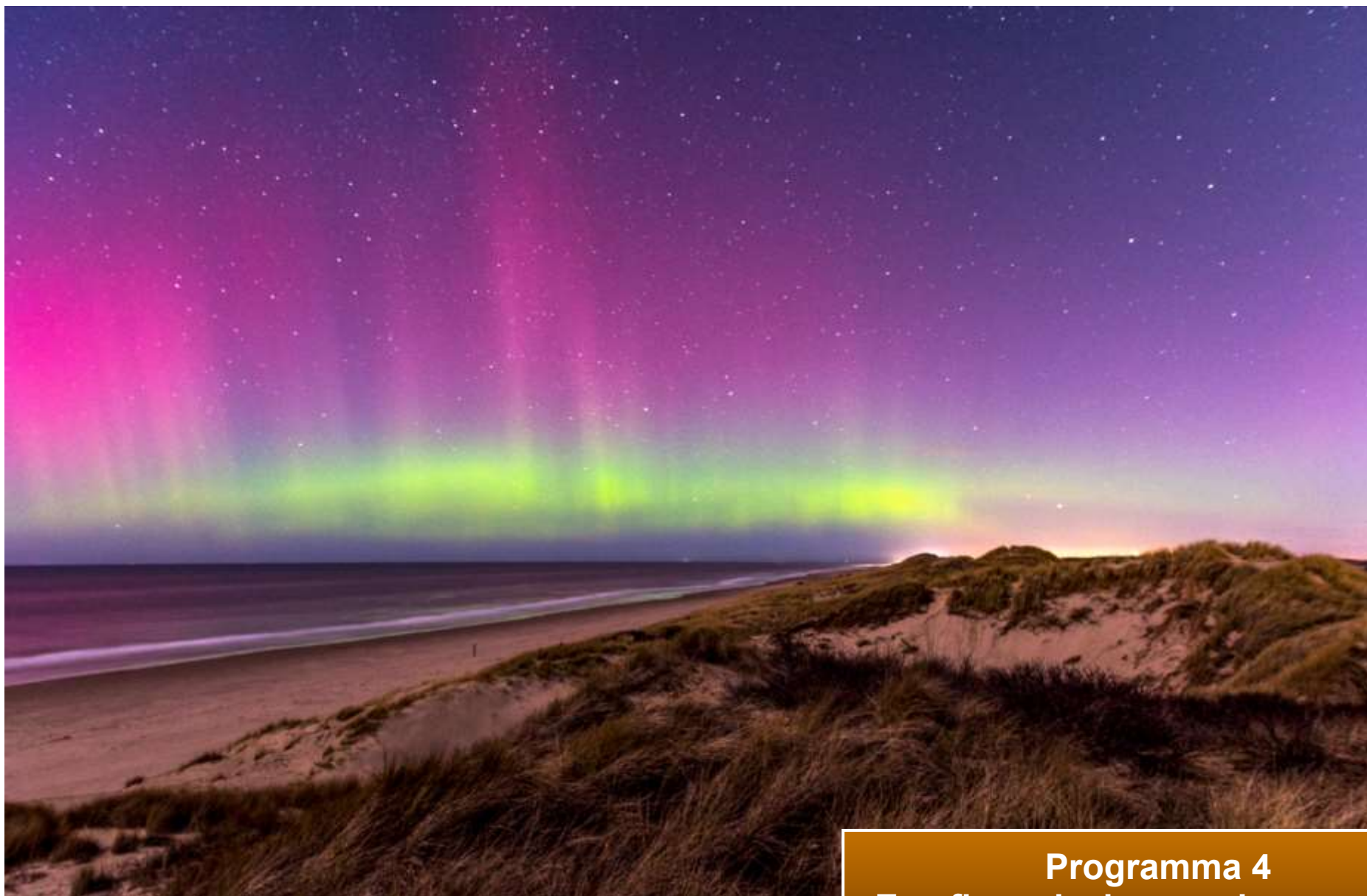
3c.8 Indexatie budget onderhoud wegen

In de overeenkomsten is opgenomen dat 1 keer per jaar de prijzen op basis van de index grond, weg en waterbouw van het CBS mag worden verhoogd. Door de huidige problematieken in de wereld zijn de prijzen van olie en energie flink gestegen. In het onderhoud van de openbare ruimte zorgt dit voor tekorten op huidige budgetten om de werkzaamheden correct uit te kunnen voeren. Voorgesteld wordt daarom om de indexatie van 10,9% structureel te verwerken.

3c.9 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel.

Programma 4
Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken?

1. Een structureel sluitende begroting voor 2024

Wat gaan we daarvoor doen?

1 Een structureel sluitende begroting 2024

Ons doel is een structureel sluitende begroting voor 2024 aan uw raad voor te leggen.

2 Zo laag mogelijke lokale lasten

De gemeenteraad van Bergen heeft als kader opgesteld dat de inwoner 'Zo Laag Mogelijke Lokale Lasten' in rekening wordt gebracht bij de doorbelasting van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Als hiervan wordt afgeweken dan wordt dat altijd aan de gemeenteraad voorgelegd ter goedkeuring.

Afval

Bij de vaststelling van het grondstoffenbeleidsplan is besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren. Inwoners worden aangeslagen voor een vast tarief voor een meerpersoonshuishouden of een eenpersoonshuishouden. Daarnaast betalen zij een variabel tarief voor het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Door deze twee bedragen bij elkaar op te tellen wordt het totale bedrag aan afvalstoffenheffing per huishouden bepaald. Hierbij geldt het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Inwoners die veel restafval aanbieden betalen daardoor een hoger bedrag aan afvalstoffenheffing dan inwoners die afval beter scheiden en daardoor minder vaak restafval aanbieden.

Voor de gebruikte aantallen aanbiedingen restafval is het gemiddelde aantal keer genomen dat bij de overige UCH gemeenten het restafval wordt aangeboden.

Voor 2024 wordt de volgende tariefstelling voor het vaste tarief en het tarief per variabele lediging voorgesteld.

Uitgangspunt is 87% vast tarief en 13% variabel. Uit de resultaten van de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo blijkt dat deze financiële prikkel effectief werkt.

Afval	Vast tarief
Meerpersoonshuishouden	€ 312
Eenpersoonshuishouden	€ 235

Bij de berekening van de variabele heffing is uitgegaan van een gemiddelde van 8 aanbiedingen voor lediging per jaar voor een 140 en een 240 liter container.

Het basistarief per variabele aanbieding is het tarief van een container van 240 liter container. Alle overige tarieven voor de variabele aanbiedingen zijn hiervan afgeleid door het aantal liter te delen door 240 liter en dan te vermenigvuldigen met het tarief van een 240 liter container.

Voor de hoogbouw geldt een extra korting van 30% op het tarief per zak van 30 liter of 60 liter. Dit omdat men in de hoogbouw geen PMD bak heeft en daarom minder kan scheiden en meer restafval heeft.

Aantal liter	Tarief variabel per aantal liter (exclusief korting hoogbouw)	Tarief variabel hoogbouw (inclusief 30% korting)
240 liter container	€ 6,25	
140 liter container	€ 3,64	
60 liter zak	€ 1,56	€ 1,10
30 liter zak	€ 0,78	€ 0,55

Riool

In het door uw raad op 6 juli 2023 te behandelen PWR (Programma stedelijk water en riolering) wat de opvolger is van het GRP (gemeentelijk rioleringsplan) wordt door uw raad een besluit genomen over de financieringswijze. Uit die keuze volgt het bijbehorende tarief dat daarna nog jaarlijks geïndexeerd moet worden.

OZB

In 2024 wordt de OZB opbrengst met 6% geïndexeerd. Dit gezien de hoge inflatie van de afgelopen jaren, de huidige meerjaren ontwikkeling van het begrotingssaldo en de eerdere lage indexatie in 2023 van 2%.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken?

- Een vastgestelde programmabegroting 2024-2027 waarin de jaarschijf 2024 structureel sluiten.
- De ontwikkeling van de lokale lasten ten opzichte van de inflatie en uitgaven.

Trends en Ontwikkelingen bij dit programmaonderdeel

Ontwikkeling gemeentefonds

- Herijking
De concept herijking gemeentefonds komt voor ons uit op een nadeel van circa € 96 per inwoner (totaal circa 2,8 mln.). Over 2023 t/m 2025 is € 37,50 in mindering gebracht. € 7,50 in 2023 en € 15 in 2024 en 2025. De planning is dat begin 2025 duidelijk wordt hoe het restant wordt ingevoerd. Vooralsnog hebben wij in onze begroting rekening gehouden met het doorzetten van de korting van € 15 per inwoner in 2026 en 2027.
- OEM
Er loopt nu een onderzoek naar de overige eigen middelen (OEM) en hoe hiermee om te gaan. Dit is voor ons een risico aangezien eerder het idee bestond om die ook mee te nemen in de vereveningsbijdrage net als bij de OZB. Het gaat hier om de inkomsten uit parkeren, toeristenbelasting en forensenbelasting.
- Ravijnjaar 2026 en verder
Het is nog steeds onduidelijk wat het rijk gaat doen met betrekking tot de algemene uitkering 2026 en verder en de aangekondigde nieuwe financieringssystematiek. In de septembercirculaire 2022 is toen voor 2026 eenmalig 926 miljoen voor 2026 beschikbaar gesteld (aandeel Bergen € 1.218.000). De provincies hebben aangegeven dat de gemeenten er vanuit kunnen gaan dat dit voor 2027 minimaal hetzelfde bedrag is als voor 2026. Dit bedrag is al doorgetrokken in de begroting naar 2027.
Er wordt al langer dan anderhalf jaar aangegeven dat in de volgende circulaire van het gemeentefonds duidelijkheid wordt gegeven over 2026 en verder maar dit wordt iedere keer weer uitgesteld. Ook nu is weer toegezegd dat er duidelijkheid komt in de meicirculaire 2023, maar dat is maar zeer de vraag.
- Extra indexatie 2022
De verwachting is dat er in de meicirculaire 2023 een extra compensatie komt in verband met de hoge inflatie in 2022. Besluitvorming hierover vanuit het Rijk vindt plaats bij de Voorjaarsnota en wordt in de meicirculaire 2023 verwerkt.
- Opschalingskorting
De opschalingskorting is opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. Dit wordt door de gemeenten als zeer oneerlijk ervaren omdat het principe van herindelen van boven af opgelegd is. De oploop van de opschalingskorting is geschrapt voor de duur van de kabinetsperiode tot en met 2025 en bevroren op de stand van 2019 (300 mln.). In 2026 is de opschalingskorting echter in één keer (976 mln.) doorgevoerd. Het is nog steeds onduidelijk of de opschalingskorting geschrapt gaat worden.
- Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied
Ook hierover is nog geen duidelijkheid.
- Ombuiging jeugdzorg
Het rijk wil circa 500 miljoen ombuigen maar tot op heden zijn er geen concrete plannen uitgewerkt.

WAT GAAT HET KOSTEN

Onderstaande een overzicht van de financiële mutaties van dit programma en daarna per mutatie een korte toelichting.

1 =1.000			korte omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027	I/S
nb	4	.1	Structurele plustak strategisch communicatieadviseur voor participatiebeleid	0	133 N	138 N	143 N	148 N	S
aut	4	.2	Indexatie RHCA	0	17 N	19 N	22 N	24 N	S
aut	4	.3	Stelpost indexatie 2024 en verder	0	550 V	495 V	432 V	360 V	S
aut	4	.4	Stelposten accres 2024	0	900 V	1.600 V	1.600 V	1.600 V	S
aut	4	.5	Inkomsten rente uit schatkistbankieren	300 V	0	0	0	0	S
aut	4	.6	BTW koepelvrijstelling actualisatie	47 N	47 N	48 N	49 N	60 N	S
aut	4	.7	Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO	452 V	454 V	460 V	467 V	467 V	S
aut	4	.8	Begroting BUCH 2024	468 N	1.055 N	1.410 N	1.788 N	2.097 N	S
aut	4	.9	Nieuw Tij 2023 i.v.m. besluit Castricum	42 N	88 V	90 V	90 V	90 V	S
aut	4	.10	Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO	0	68 N	79 N	88 N	90 N	S
nb	4	.11	Parkeerheffing	0	100 V	100 V	100 V	100 V	S
nb	4	.12	Toeristenbelasting	0	77 V	76 V	76 V	76 V	S
nb	4	.13	OZB eigenaren woningen	0	323 V	329 V	336 V	342 V	S
nb	4	.14	OZB Eigenaren niet woningen	0	131 V	134 V	137 V	139 V	S
aut	4	.15	Actualisatie huurinkomsten voor dit PO	5 V	6 V	7 V	8 V	9 V	S
aut	4	.16	Mutatie kapitaalslasten voor dit PO	117 N	181 N	26 N	19 V	7 V	S
nb	4	.17	Forensenbelasting 6% i.p.v. 2% (amendement)		65 V	66 V	67 V	68 V	S

4.1 Structurele plustak strategisch communicatieadviseur voor participatiebeleid

Vanuit het raadsbreed akkoord gaat de raad van gemeente Bergen de komende vier jaar aan de slag met het recent vastgestelde participatiebeleid. Hiervoor is 1 fte strategisch communicatieadviseur schaal 12 nodig om dit traject te ondersteunen.

4.2 Indexatie RHCA

Betreft de indexatie van de bijdrage van de RHCA (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) conform de concept meerjarenbegroting 2024.

4.3 Stelpost indexatie 2024

De structurele stelpost indexatie 2024 van € 550.000 wordt nu volledig ingezet. Tegelijkertijd wordt om de stelpost indexatie in de toekomst op niveau te houden, de stelpost met ingang van 2025 met 10% verhoogd en vanaf 2026 jaarlijks met 3% geïndexeerd.

4.4 Stelpost accres 2024 en 2025 vrijval

In de meicirculaire 2022 werd meerjarig een groot accres toegekend wat op dat moment nog onzeker was waardoor het destijds in een delen over 2024 t/m 2026 op een stelpost is gezet. Gezien de huidige verwachting (stijging van accres in meicirculaire) kan de stelpost nu vervallen. Dit was € 900.000 vanaf 2024 en € 700.000 vanaf 2025. Dan blijft nog over de stelpost van € 700.000 vanaf 2026

4.5 Inkomsten rente uit schatkistbankieren

Door de gestegen rente ontvangt de gemeente rente over het bedrag dat via schatkistbankieren bij het rijk wordt gestald. Doordat dat de eerder aangetrokken gelden nog niet volledig zijn uitgegeven door vertraging in de projecten ontvangt de gemeente nu per kwartaal rente. Een voorzichtige inschatting is dat we dit jaar

ongeveer € 300.000 aan rente ontvangen. In de 2e firap 2023 wordt een nadere inschatting gemaakt.

4.6 Btw met betrekking tot koepelvrijstelling

De BUCH en de gemeenten zijn nog steeds van mening dat de koepelvrijstelling toegepast hoort te worden. Een deel van de btw die door de BUCH aan de gemeenten in rekening wordt gebracht kan vergoed worden via het btw compensatiefonds.

Tot de definitieve uitspraak hierover betalen wij onder protest de btw aan de belastingdienst. Dit betreft volgens de belastingdienst het niet compensabele deel voor Bergen. Over 2022 was het bedrag € 320.000. De jaren 2023 en verder worden daarop aangepast met een jaarlijkse index van 3% (gelijk aan de index van de BUCH bijdrage).

4.7 Omzetting BUCH naar Zaffier voor dit PO

Zie verklaring onder mutatie 1b.1.

4.8 BUCH begroting 2024

Betreft de mutatie op de huidige begrote bijdragen BUCH ten opzichte van de concept BUCH begroting 2024.

Dit betreft vooral het effect van de cao 2023 en de indexatie van 4% vanuit de BUCH kadernota 2024.

Voor 2023 hebben we het effect van de afgesloten cao 2023 voor Bergen vanuit de BUCH ingeschat op € 468.000. Het werkelijke effect volgt uit de 1e firap BUCH 2023.

4.9 Nieuw Tij 2023 i.v.m. besluit Castricum

In eerste instantie zou Castricum per 2023 meedoen aan Nieuw Tij. Na aanlevering van de Begroting 2023 werd in Castricum besloten dit een jaar uit te stellen tot 2024. Vandaar dat voor 2023 het eerder geboekte bedrag uit de begroting wordt teruggedraaid. Vanaf 2024 gaat dit naar de reguliere bijdrage.

4.10 Indexatie / actualisatie bijdrage Cocensus voor dit PO

Betreft de indexatie /actualisatie van de bijdrage Cocensus voor dit PO conform de meerjarenbegroting 2024.

4.11 Parkeerheffing

Gezien de inflatie en het negatieve meerjarenbeeld vanaf 2026 stijgt parkeerheffing met € 0,10 in plaats van € 0,05.

4.12 Toeristenbelasting

Gezien de inflatie en het negatieve meerjarenbeeld vanaf 2026 stijgt de toeristenbelasting met € 0,10 in plaats van € 0,05.

4.13 OZB eigenaren woningen

In 2024 wordt de OZB-opbrengst met 6% geïndexeerd. Dit gezien de hoge inflatie van de afgelopen jaren, de huidige meerjaren ontwikkeling van het begrotingssaldo en de eerdere lage indexatie in 2023 van 2%.

4.14 OZB eigenaren niet woningen

Zie onder OZB eigenaren woningen.

4.15 Actualisatie huurinkomsten voor dit PO

Voor 2023 is dit voor commercieel vastgoed 14,5% en voor maatschappelijk vastgoed 6,5%. Meerjarig is nu een indexatie van 4% opgenomen in de begroting.

4.16 Mutatie kapitaalslasten voor dit PO

Wijziging kapitaalslasten naar aanleiding van mutaties in de investeringen voor dit programmaonderdeel. Voor PO 4 betreft dit grotendeels de technische tegenboeking van de omslagrente vanuit alle programmaonderdelen.

4.17 Forensenbelasting 6% i.p.v. 2% (amendement)

In 2024 wordt de OZB-opbrengst met 6% geïndexeerd.

BIJLAGE 1: OVERZICHT MUTATIES INVESTERINGSKREDIETEN

Stand na jaarrekening 2022.

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal 2023-2026
Afval	2.413.612	39.000	0	0		2.452.612
Materieel	15.000	63.800	96.400	134.800		310.000
Onderwijs	17.692.000	0	0	0		17.692.000
Openbare ruimte	15.533.360	8.831.374	3.489.000	3.820.500		31.674.234
Overige	147.000	80.000	0	0		227.000
Recreatie	13.178.882	1.630.900	520.000	475.000		15.804.782
Riolering	2.697.358	1.198.500	1.065.000	1.055.000		6.015.858
Totaal	51.677.212	11.843.574	5.170.400	5.485.300		74.176.486

Stand na kadernota 2024, exclusief de investeringen voor de Schulp (separaat voorstel raad 25-05-2023)

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	totaal 2023-2027
Afval	2.537.612	79.000	40.000	40.000	40.000	2.736.612
Materieel	15.000	68.000	103.900	147.300	32.000	366.200
Onderwijs	7.076.800	8.846.000	1.769.200	0	0	17.692.000
Openbare ruimte	13.068.415	10.350.450	7.059.700	4.363.000	3.666.000	38.507.565
Overige	172.000	253.000	170.000	270.000	42.000	907.000
Recreatie	7.910.352	6.939.430	520.000	475.000	100.000	15.944.782
Riolering	2.727.358	1.198.500	1.065.000	1.055.000	1.065.000	7.110.858
Totaal	33.507.537	27.734.380	10.727.800	6.350.300	4.945.000	83.265.017

Mutaties / verschil tussen na jaarrekening 2022 en stand kadernota 2024

Cluster	2023	2024	2025	2026	2027	totaal
Afval	124.000	40.000	40.000	40.000	40.000	284.000
Materieel	0	4.200	7.500	12.500	32.000	56.200
Onderwijs	-10.615.200	8.846.000	1.769.200	0	0	0
Openbare ruimte	-2.464.945	1.519.076	3.570.700	542.500	3.666.000	6.833.331
Overige	25.000	173.000	170.000	270.000	42.000	680.000
Recreatie	-5.268.530	5.308.530	0	0	100.000	140.000
Riolering	30.000	0	0	0	1.065.000	1.095.000
Totaal	-18.169.675	15.890.806	5.557.400	865.000	4.945.000	9.088.531

Onderstaand wordt per cluster een korte toelichting op de mutaties gegeven.

Afval (€ 284.00 totaal)

Nieuw € 284.000

Betreft budget neutrale verwerking van kredieten naar aanleiding het eerder vastgestelde grondstoffenbeleidsplan.

Gaat om de aanschaf van de containers.

Materieel (€ 56.200 totaal)

Nieuw € 32.000

Een nieuwe vervangingsinvestering voor de nieuwe jaarschijf 2027.

Bestaand € 24.200

Betreft de indexatie van bestaande investeringen materieel reddingsbrigaden voor de jaren 2024 tot en met 2026.

Onderwijs (€ 0 totaal)

Bestaand

Door vertraging in de uitvoering van het integraal huisvestingsplan van de scholen wordt circa 10 miljoen doorgeschoven van 2023 naar 2024 en 2025.

Openbare ruimte (€ 6.833.331 totaal)

Nieuw € 6.067.000

Nieuwe jaarschijf 2027

Vervangingsinvesteringen wegen en openbare verlichting totaal € 3.540.000

Sanering verkeersborden 2023 t/m 2025 totaal

€ 313.000

Om onderhoudskosten te drukken, verrommeling tegen te gaan en te controleren op wettelijk vereiste kwaliteit is een inventarisatie van verkeersborden uitgevoerd. Hieruit blijkt dat veel borden verwijderd kunnen worden of vernieuwd moeten worden.

Vervanging parkeerautomaten 2024 t/m 2026 totaal

€ 1.200.000

De parkeerautomaten zijn aan vervanging toe, dit wordt in drie jaar gedaan

Vervanging verkeersregelinstallatie (VRI) 2025 € 360.000

Vervanging Eaz Vervanging hekwerk Noordboulevard € 25.000

Vastgesteld raadsvoorstel beschoeiingen 2023 t/m 2027 € 629.000

Bestaand € 766.331

Betreft indexatie en meerkosten overige bestaande investeringen.

Overige (€ 680.000 totaal)

Nieuw € 655.000

Betreft noodzakelijke nieuwe investeringen met betrekking tot het gemeentehuis op de Jan Ligthartstraat zoals;

- renovatie sanitaire ruimtes
- vervanging fietsenstalling
- renovatie lift
- vervangen marmoleum
- vervangen brandmeldinstallatie

Verder:

Plaatsing zonnepanelen op de Pieter Schotmanstraat en vervanging van de Kapberg Van Reenenpark.

Bestaand € 25.000

Bijraming investering aanpassing elektra verdeelkasten in verband met indexatie en aanvullende eisen.

Recreatie (€ 140.000 totaal)

Nieuw € 100.000

Budget speelplaatsen nieuwe jaarschijf 2027 €100.000.

Bestaand € 40.000

Er was budget voor vervanging van 4 slagbomen bij de entree van het strand, dit moeten er 5 zijn.

Riolering (€ 1.095.000 totaal)

Nieuw € 1.065.000

Nieuwe jaarschijf 2027

Vervangingsinvesteringen wegen en openbare verlichting.

Bestaand € 30.000

Aanvullende maatregelen afvoer hemelwater en indexatie naar 2023/2024 voor Munnikenweg Schoorl.

BIJLAGE 2: STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN

PO	Naam reserve	Saldo 31-12-22	Onttrekking 2023	Inflatie toev. 2023	Storting 2023	Saldo 31-12-23	Onttrekking 2024	Inflatie toev. 2024	Storting 2024	Saldo 31-12-24
Algemene reserve										
4	Algemene reserve	47.929.099	1.009.000	958.582	4.111.728	51.990.409	510.000	1.000.000	2.767.250	55.247.659
Weerstandsvermogen										
Bestemmingsreserves										
3b	Reserve energietransitie, raad 9 juli 2019	524.856	0		0	524.856	0		0	524.856
3a	Grote projecten (raad 25 mei 2023 bij de NAG 2023)	0	84.500		319.000	234.500	0		0	234.500
2b	Coronafonds, raad 4 juni 2020 opheffen in Kademota 2024 raad 29 juni 2023	6.600	6.600		0	0	0		0	0
3a	Reserve RO-projecten, raad 17 juni 2021	515.139	385.000		0	130.139	130.139		0	0
Totaal bestemmingsreserves		1.046.595	476.100	0	319.000	889.495	130.139	0	0	759.356
Totaal reserves		48.975.695	1.485.100	958.582	4.430.728	52.879.904	640.139	1.000.000	2.767.250	56.007.015

VOORZIENINGEN :	Saldo per 31-12-22	Storting 2023	Onttrekking 2023	Saldo per 31-12-23	Storting 2024	Onttrekking 2024	Saldo per 31-12-24
Risicovoorziening:							
Wethouderspensioenen	3.643.574	77.082	155.495	3.565.161	78.498	161.013	3.482.646
Wachtgelden wethouders	465.400	0	219.430	245.970	0	203.150	42.820
Vaststellingsovereenkomst Harmonielocatie	2.000.000	45.000	0	2.045.000	0	0	2.045.000
Totaal risicovoorzieningen	6.108.974	122.082	374.925	5.856.131	78.498	364.163	5.570.466
Egalisatievoorziening:							
Onderhoud gemeentelijke gebouwen en woningen. raad 25-09-2007	2.493.706	464.692	687.000	2.271.398	464.692	675.000	2.061.090
Baggerkosten, raad 9-7-2019	188.371	21.500	10.000	199.871	21.500	10.000	211.371
Onderhoud wegen, raad 12-07-2022	564.058	1.251.000	1.201.817	613.241	1.251.000	1.446.053	418.188
Totaal egalisatievoorzieningen	3.246.134	1.737.192	1.898.817	3.084.509	1.737.192	2.131.053	2.690.648
Voorziening uit bijdragen derden:							
Rioolheffing	1.083.499	0	168.000	915.499	0	120.000	795.499
Afvalstoffenheffing	475.883	550.000	430.000	595.883	25.000	0	620.883
Totaal voorzieningen uit bijdragen derden	1.559.382	550.000	598.000	1.511.382	25.000	120.000	1.416.382
Totaal voorzieningen	10.914.490	2.409.274	2.871.742	10.452.022	1.840.690	2.615.216	9.677.496

BIJLAGE 3: VERLOOP BEGROTINGSSALDO VANAF VASTSTELLING BEGROTING 2023

N= Nadeel, V= Voordeel, bedragen * 1.000	2023	2024	2025	2026	2027	
Stand begrotingssaldo na begrotingsraad 10 november 2022	2.973 V	4.646 V	4.277 V	375 V	401 V	
Bestuurlijk toezicht prostitutie	8 N	8 N	8 N	8 N	8 N	B&W 15-11-22
RTV 80	0	0	0	0	0	B&W 29-11-22
Vitale kernen Bergen	22 N	0	0	0	0	B&W 06-12-22
Firap 2022 raad	555 N	472 N	401 N	400 N	400 N	Raad 15-12-22
Grex Parck de Beeck	131 V	123 V	84 V	4 N	0	Raad 15-12-22
Verordening afvalstoffenheffing 2023 (amendement)	99 V	97 V	97 V	97 V	99 V	Raad 15-12-22
Stand begrotingssaldo na raad 15 december 2022	2.618 V	4.386 V	4.050 V	60 V	91 V	
Extra subsidie slachtofferhulp	6 N	6 N	6 N	6 N	6 N	B&W 17-01-23
Strategisch vastgoed plan van aanpak	32 N	0	0	0	0	B&W 24-01-23
Actualisatie jaarschijf 2027	0	0	0	0	747 N	B&W 31-01-23
Verkoop pad Wimmenummerpolder aan HHNK	21 V	0	0	0	0	B&W 14-02-23
BSG tijdelijke huisvesting	1.988 N	635 N	0	0	0	Raad 23-02-23
Verwachte stand begrotingssaldo na raad 23 februari 2023	614 V	3.745 V	4.044 V	54 V	661 N	

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN KADERNOTA

Bij het opstellen van de P&C documenten worden de volgende financiële uitgangspunten gehanteerd:

Normaal gesproken is het meerjarig uitgangspunt voor indexatie 2% van leges en heffingen zijnde de streefwaarde voor inflatie vanuit de ECB (centrale Europese bank). Voor de OZB wordt principe het percentage uit de meicirculaire gebruikt.

Gezien de huidige macro economische en geopolitieke ontwikkelingen wordt daar tijdelijk op onderdelen van afgeweken. Zie de verhoging van toeristenbelasting en parkeerbelasting met 0,10 cent en de verhoging van de OZB met 6%.

Financiële Uitgangspunten

OZB

Het uitgangspunt voor de indexatie van de OZB opbrengsten in het nieuwe begrotingsjaar is minimaal het indexcijfer (inflatie pNB) zoals door het Rijk wordt gepubliceerd in de meicirculaire en wordt gebruikt voor de vaststelling van het rekkentarieef voor de OZB. Dit voor zover dit cijfer hoger is dan de standaard 2% stijging van de opbrengsten per jaar die meerjarig in de begroting wordt opgenomen.

Vorig jaar is besloten om ondanks de hoge inflatie waar ook de gemeente mee te maken heeft de OZB-opbrengst slechts met 2% te laten stijgen. Voor 2024 wordt nu voorgesteld een stijging van 6% toe te passen. Meerjarig blijft 2% begroot staan.

Leges en heffingen

Voor de overige leges en heffingen geldt dat de opbrengsten jaarlijks met minimaal 2% per jaar worden verhoogd (exclusief areaal uitbreiding). Deze 2% is de streefwaarde van de inflatie vanuit de ECB.

De opbrengsten worden afhankelijk van de hoogte van het bedrag afgerond op tientallen, honderden of duizenden euro's.

Uitzonderingen hierop zijn;

- Voor naheffingen parkeerbelasting, rijbewijzen en identiteitsbewijzen wordt het door het Rijk vastgestelde maximum bedrag gebruikt.
- Bij parkeervergunningen wordt het tarief per vergunning met 2% per jaar verhoogd en niet de begrote opbrengst. Dit om te voorkomen dat bij daling van het aantal vergunningen, de kosten per vergunning extra verhoogd moeten worden.
- WABO vergunning; De verwachte opbrengst is sterk afhankelijk van de economische situatie en daarmee het aantal vergunningen dat wordt verstrekt. Vandaar dat geen jaarlijkse stijging is opgenomen.

Aan uw raad is toegezegd dat zodra dit mogelijk is een integraal overzicht wordt voorgelegd om naar de kostendekkendheid van alle leges en heffingen te kijken en indien gewenst verschillende tarieven bij te stellen. Tot op heden is dit nog niet mogelijk gebleken.

Parkeerbelasting

Begroot staat meerjarig een jaarlijkse stijging van € 0,05 per jaar. Het huidige tarief 2023 is € 2,20. Voor 2024 wordt voorgesteld om het tarief met € 0,10 te laten stijgen.

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn.

Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen is binnengekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de

egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan.

Afvalstoffenheffing

Uw raad heeft al eerder bij het vaststellen van het nieuwe grondstoffenbeleidsplan besloten om met ingang van 2024 een variabele heffing in te voeren.

Met ingang van 2024 wordt het tarief gesplitst in een basistarief en een tarief per lediging.

Doorbelasting afval

Op dit moment wordt 0% van de kosten straatreiniging toegerekend. Dit is in het verleden circa 30% geweest.

Er vindt een verschuiving plaats in de toerekening van kosten aan afval. Vanaf 2024 wordt 90% van de personeelskosten afval doorbelast aan afval in plaats van 100%. Voor de overige 10% wordt dit personeel ingezet voor bijvoorbeeld verwijderen zwerfafval en gladheidsbestrijding. In plaats daarvan wordt vanaf 2024 88% van de overheadskosten van het personeel toegerekend in plaats van 68%. Dit zodat deze mutatie per saldo neutraal is voor zowel het begrotingsaldo als voor het afvaltarief.

Riool

Bij de vaststelling van het nieuwe PWR (Programma stedelijk water en riolering) dat in juni 2023 separaat door uw raad is vastgesteld is ook besloten over welke tariefberekening er met ingang van 2024 wordt gebruikt. Daaruit volgt ook het tarief voor 2024 en verder.

Doorbelastingen riool:

Er worden op dit moment geen kosten vanuit straatreiniging en baggeren en beschoeiingen doorbelast. Dit was in het verleden respectievelijk 30% en 50%.

Rente, alleen de omslagrente wordt toegerekend, verder geen extra werkelijke rentekosten.

Toeristenbelasting

Begroot staat een jaarlijkse stijging van € 0,05 per jaar. Het huidige tarief 2023 is € 2,10. Voor 2024 wordt voorgesteld om het tarief met € 0,10 te verhogen. Het nieuwe tarief wordt dan € 2,20.

De algemene uitkering wordt via lopende prijzen berekend

Dit betekent dat er rekening gehouden wordt met toekomstige indexatie. Hierdoor is het van belang dat aan de lastenkant ook indexatie wordt toegepast.

Gemeenschappelijke regelingen

We sluiten onze begroting aan op de meerjarige bijdragen zoals die door de gemeenschappelijke regelingen wordt vastgesteld. Als in die meerjarenbegroting geen meerjarige indexatie is opgenomen dan wordt 3% per jaar toegepast.

Stelpost prijsindexatie

Voor iedere nieuwe jaarschijf wordt een structurele stelpost prijsindexatie opgenomen waarvan over de inzet uiterlijk bij vaststelling van de begroting wordt besloten. Deze stelpost wordt vanaf 2026 jaarlijks met 3% per jaar geïndexeerd aangezien daar ook de zorgkosten (jeugdhulp en Wmo) in zitten waarvoor een hogere dan gemiddelde indexatie geldt.

Indexaties

Indexaties van opbrengsten voor zover voortvloeiend uit een contract of financieel beleid (bijvoorbeeld het stijgingspercentage van de overige gemeentelijke belastingen, heffingen en leges) worden meerjarig verwerkt.

Incidentele baten en lasten

Voor zover bekend en voor zover gedekt door een eerder genomen besluit worden incidentele baten en lasten in de meerjarenbegroting verwerkt.

(Herijking) toevoeging aan algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks 2% toegevoegd. Dit wordt gemaximeerd op € 1 mln. per jaar. Hierbij wordt uitgegaan van de begrote stand per 1 januari van het betreffende jaar.

(Herijking) Rentetoevoeging aan algemene reserve

Als bij de herijking van de toevoeging aan de reserve, stand 1 januari van het jaar, een bedrag aan rente vrijvalt dan wordt het vrijgevallen bedrag als structurele toevoeging aan de algemene reserve opgenomen. Dit in verband met het zo laag mogelijk houden van de schuldquote.

Rentelasten inzichtelijk maken bij grote uitnamen uit algemene reserve

Bij uitnamen uit de algemene reserve groter dan € 1 miljoen wordt de verwachte *werkelijk te betalen rente* direct inzichtelijk gemaakt en in het voorstel opgenomen.

Hierdoor wordt duidelijk wat de extra rentekosten zijn die door de uitnamen uit de algemene reserve ten laste van het begrotingsaldo komen.

